

ANT

Küçükömer'in
yazısı:
Paşa'nın ve
Amerika'nın
Oyunları

Haftalık Dergi • 22 Nisan 1969 • Sayı: 121 • 125 Kuruş

İNÖNÜ'NÜN KAFASINDAKİ TILKILAR

TÜSTAV

HAFTANIN
NOTLARI

Aybar'ın köy gezileri

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Trakya bölgesinde yaptığı geziyi tamamlamış, hemen hemen bütün köylere giderek köylülerle konuşmuştur. TİP'in köylü sorunları ile ilgili görüşlerini köylülere açıklayan Aybar, AP'nin ve CHP'nin durumunu eleştirerek «CHP de paşaların, beylerin partisidir. Büyük toprak sahiplerini, büyük tüccarları koruyan beylerin, paşaların partisidir. TİP gelişmeye başladığı için CHP köylülerden, işçilerden yana görünmeye başlamıştır. Siz CHP'yi tanırsınız. Jandarma dipçigini, yol parasını, ağır vergileri, Zonguldak'ta köle gibi çahşıldığınızı umutmadınız.» demiştir. Radyonun sosyalistlerin konuşmalarını kasten yansıtmadığını da belirten Aybar, «Bugün radyo Maresi CHP'den yanadır. Bir de mecburen hükümetin demeçlerine geniş yer vermektedir. Tarafsız değildir. AP iktidarı radyoyu, yalnız kendi sesini duyuran bir alet haline getirmeye kararlıdır.» diyerek TRT'nin tam tarafsız hale getirilmesini istemiştir. Aybar'ın gezisi sırasında köylüler TİP için büyük tezahürat yapmışlardır.

Kuas Ege köylerinde

TİP Genel Sekreteri Rıza Kuas, İzmir ili çevresindeki Torbalı, Bornova, Çamdibi, Mersinli ilçeleri ile Atalan ve Mermerci köyleri ve Nuralp, Plastik, Akgermen fabrikalarını gezerek buralardaki köylülerin ve fabrika işçilerinin dert ve dileklerini tesbit etmiştir. Kuas, temaslarından sonra verdiği demeçte, «Temas ettiğim bütün köylülerin durumu içler acısıdır. 8 - 9 Lira'ya mal ettikleri bütün 6-7 liraya satın alınmaktadır. Ekiçilerin yüzde 95'i bankalara, kooperatiflere, manifaturacı ve bakkallara borçludur. Ellerine geçen paralara haciz konmuştur. Ekiçiler bir matem havası içindedirler. Fabrikalarda çalışan işçilerimizin durumu da köylülerin durumundan farksızdır. Ege'de asgari ücretler gülünç derecede düşüktür. demıştır.

TİP Değirmenözü'nde

Kütahya'nın Değirmenözü Köyü'nde sosyalist köylülere karşı insanlık dışı bir zulüm ve işkence makinesi işletilmesi üzerine TİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Rauf Çapan ile Konya Milletvekili Yunus Koçak olay yerine giderek incelemelerde bulunmuşlardır. Çapan'ın olayla ilgili yaptığı açıklamaya göre, köylüler, «Bu köy Yunan işgali görmüştür. Ama bugün bize yapılan zulmü onlardan görmedik» demişlerdir.

Kumarhane imtiyazı

Türizm Bankası'nın yüzde 5, Amerika'nın Arkansas Eyaleti'ndeki Investment Opportunities Inc. firmasının yüzde 95 sermaye iştirakiyle kurulacak «İstanbul Talih Oyunları Limited Şirketi'nin tarihi Salt Halim Paşa yahşını kumarhane olarak işletmesini öngören kararnamne Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bakanlar Kurulu'nun bu kararnamesine göre Yeniköy'deki tarihi yalıda 2 milyon 835 bin lira sermaye ile faaliyete geçecek kumarhane şirketinin Amerikan ortağı kendi hissesine düşen dövizli rahatça Amerika'ya transfer edebilecektir.

NAZİ'ler sahnede

Türkeş'in genel başkanlığa getirilmesinden beri faşizmi temsil eden MHP'den ayrılan bir grup İzmir'de «NAZİ» adıyla bir cemiyet kurmuşlardır. Türkeş'in ırkçılığa ihanet basın toplantısı yaparken Türkeş'in komandolarının baskınına uğrayarak dövülmüşlerdir. Öte yandan MHP'den ayrılan Türkeş aleyhtarları yeni bir siyasi parti kurmak için hazırlıklara başlamışlardır. İleri süren NAZİ'ler mişlardır. Celal Ergül, Cemal Uncular, Cahit Beğenç, Ali Bayındır, Tarık Halulu ve Mustafa Çopur adındaki eski CKMP'çiler yeni parti için Celal Tevfik Karasapan, Abdurrahman Boyacıgil, Dr. Memduh Eren, Mustafa Kaplan ve Münir Köseoglu ile de ilaiki kurmuşlardır. Yeni parti için Türkiye Köylü Partisi yada Demokrat Köylü Partisi isimleri üzerinde durulmaktadır.

Tural ve politika

Yeni Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, ilk icraat olarak sefeli Cemal Tural'ın orduda geliştirdiği tavukçuluk, arıcılık, tavsancılık, ormancılık gibi faaliyetleri «askerlikle bağdaşmadığı» gerekçesiyle yasaklamıştır. Pabucu adamaklı dama atılan Askeri Şûra Üyesi Cemal Tural halen mecburi izinde bulunmaktadır. Genelkurmay başkanlığından ayrılırken Tural'ın elinden «emekliliğini istediğine» dair imzalı bir kağıt da alındığı, bu kağıta dayanarak kendisine mecburi izin verildiği, ilk fırsatta da emekliye sevkedileceği öğrenilmiştir. Bu arada, Tural'a eski politikacıları bünyesinde toplayan YTP'nin genel başkanlığı teklif edildiği ve Tural'ın da bu teklifi benimsediği söylenmektedir.

Petrol soygunu

İzmir'de kurulan Türkiye Petrol Derneği, yaptığı basın toplantısında emperyalizmin Türkiye'de yürüttüğü petrol soygunu ile ilgili açıklamalarda bulunmuştur. Açıklamaya göre, Türkiye petrol tüketimi 3,5 milyon tondur. Tüketimimiz ise 6 milyon tonu bulmaktadır. Bugün Türkiye'de yeraltı petrol kaynakları Türkiye tüketimini karşılayacak durumda olduğu halde, petrol tröstlerinin uyguladığı politik baskı nedeniyle, gerçek üretimimiz önlenmekte, her yıl 50 milyon dolarlık döviz karşılığında petrol ithal edilmektedir. Yabancı şirketler, yeterli derecede petrol bulunmasına rağmen «bu sahalarda petrol yoktur» diyerek kuyuları körletmektedirler. Dernek, halkı petrol soygununa karşı direnişe çağırıştır.

Otlak için soruşturma

Ankara Sanat Tiyatrosu'nun 1968 Aralık'ından beri oynamakta olduğu «Otlak» adlı oyun için Nazilli Savcılığı'nın talimatı üzerine Ankara Savcılığı'na soruşturma açılmıştır.

NATO Plânı

Yunanistan'da cuntanın iki yıl önce askeri bir darbe ile iktidardan uzaklaştırdığı Başbakan Papandreu'nun oğlu Andreas Papandreu, bu darbenin NATO tarafından hazırlanan bir plana uygun olarak yapıldığını açıklamıştır. Amerika'nın Massachusetts eyaletindeki Salem Koleji'nde bu açıklamayı yapan Papandreu, NATO'nun içten gelen bir ayaklanmaya karşı, her ülke için bir plan hazırlamış olduğunu ve bu planın gerekli halde o ülkenin ordusu tarafından uygulandığını söylemiştir.

Tiyatro grevi

Şehir tiyatrolarının 272 sanatçısı ve teknisyenleri, İstanbul Belediyesi'nin sosyal haklara saygısızlığından ve ücretler meselesini çözüm getirecek bir şekilde düşünmek istememesinden dolayı greve başlamıştır. Grev, tiyatrocuların üye bulundukları TİSEN Sendikası tarafından yönetilmekte, Uluslararası FIA Örgütü tarafından desteklenmektedir. Özel tiyatrolar da grevçileri desteklemekte, grev yazarına temsiller vermektedirler. Grev yapan tiyatrocular, grev süresince çeşitli alanlarda açık hava oyunları düzenleyerek halkla kaynaşmayı gerçekleştireceklerini açıklamışlardır.

Beraat etti

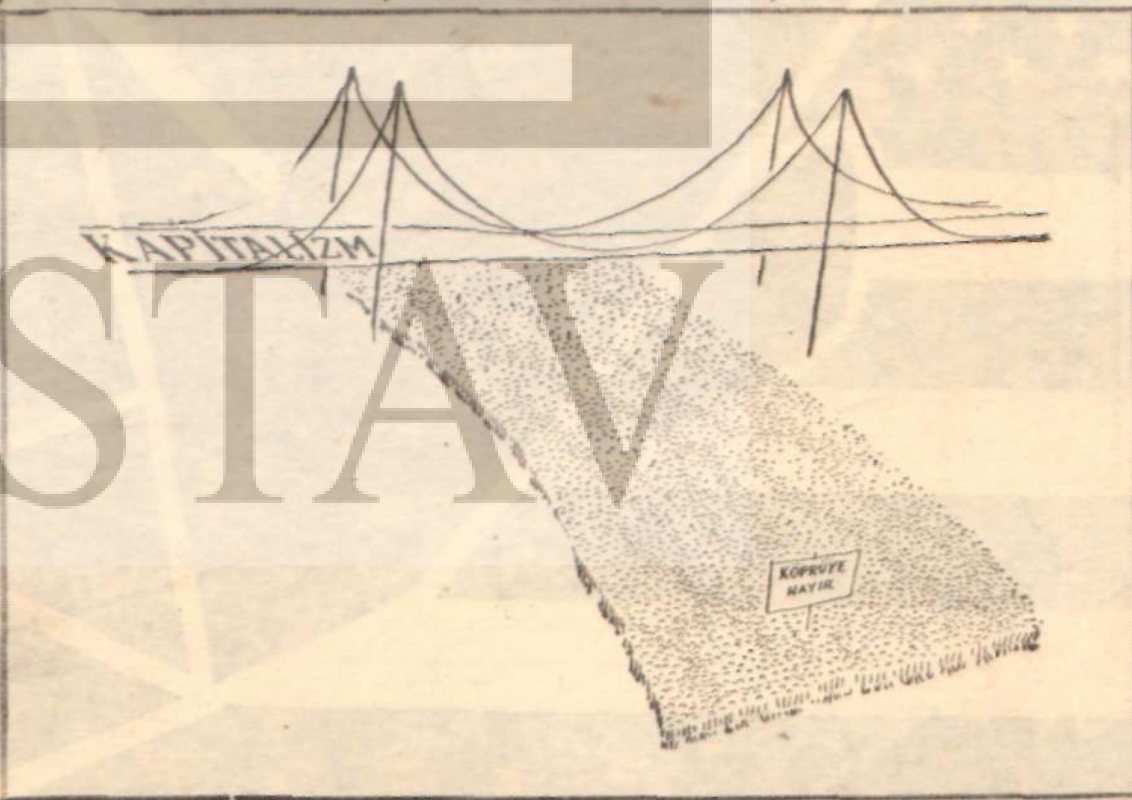
Zamlarla ilgili bir protesto bildirisi yayınladığı için hakkında dava açılan TİP Konya İl Başkanı Ali Kurt, Toplu Basın Mahkemesi'nde beraat etmiştir. Ali Kurt hakkında aynı suçtan daha önce Prof. Sulhi Dönmezer'in bilirkişi raporu üzerine 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nce 2,5 ay hapis cezası verilmiş, ancak Ali Kurt usul bakımından kararı temyiz etmiştir. Yargıtay mahkûmiyet hükmünü bozduğundan dava Toplu Basın Mahkemesi'ne geçmiş, bildiride suç görmeyen mahkeme heyeti Kurt'a beraat ettirmiştir.

ANT beraat etti

ANT aleyhinde açılan davalarından ikisi daha beraatle sonuçlanmıştır. Arkadaşımız Yaşar Kemal'in yazdığı «Kurdurmuşluk» başlıklı fıkrada T.C.K.'nin 312. maddesi ihlal edilerek sınıfların tehlikeli surette kin ve adavete tahrik edildiği iddiasıyla açılan davanın son duruşmasında avukatımız Müşür Kaya Canpolat savunma yapmış, bunun üzerine Toplu Basın Mahkemesi oybirliğiyle Yaşar Kemal ve o sayıdaki sorumlu müdürümüz Yaşar Uçar'ın beraatlerine karar vermiştir. Doğan Özgüden aleyhine «Bu terör ergeç sizi kahredecektir» başlıklı yazısından dolayı Tedbirler Kanunu'na göre açılan dava da karara bağlanmıştır. Avukatımız Müşür Kaya Canpolat'ın yaptığı savunmadan sonra Toplu Basın Mahkemesi, bir üyenin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla Doğan Özgüden'in beraatine karar vermiştir. Öte yandan, Yaşar Kemal, ANT'nin 83. sayısında yayınlanan «Kanlı İktidarın Ortakları» başlıklı yazısından dolayı sorumlu müdürümüz Alpaz Kabacalı ile birlikte yargılanmıştır. Kabacalı hakkında, ayrıca, ANT'nin 108. sayısında yayınlanan FKİF bildirisi nedeniyle «halkı kanunlara karşı gelmeye teşvik ve sınıfları tehlikeli surette kin ve adavete tahrik etmek» iddiasıyla Toplu Basın Mahkemesi'nde yeni bir dava açılmıştır.

Uçan Pueblo olayı

Geçen yıl Pueblo Casus Gemisi'nin ele geçirilmesinden ve dünyaya rezil olmasından sonra da Birleşik Amerika, Kore'de casusluk faaliyetine ara vermemiş, bu defa da bir Amerikan casus uçağı Kuzey Kore göklerinde casusluk uçuşu yaparken Kuzey Kore'li tarafından düşürülmüştür. 31 kişilik mürettebatı ile düşürülen «EC-121» casus uçağı, Pasifik'teki Amerikan Yedinci Filosu'na mensup bulunmaktadır.

Aydınlık'a baskın

■ Sosyalist dergi Aydınlık'ın 1-darhanesine perşembe günü saat 18'de sekiz polis memuru baskın yapmışlardır. Arama kararına konu olan bildirilerden bir tek dahi bulamamaları üzerine, derginin yayın hayatına devam edebilmesi için zorunlu bir çok evrak ve yazıyı keyfi ve kanunsuz bir tutumla alıp götürmüşlerdir. Derginin abone kayıt defteri, yayınlanmamış onbeş yazı ve bütün yazışmalar zaptedilen evrak arasındadır. Bugünlerde matbaaya verilecek olan, 7. sayı yazılımı ve abone adreslerini alıp götürən polis, anayasayı fiilen ihlal etmiştir. Gene anayasamızın haberleşmenin gizliliğiyle ilgili hükmü himayesinde olan ve herhangi bir suç iddiası olmaksızın derginin yazışmalarının zaptedilmesi, polisin anayasa hükümlerini hiçe saymasını diğer bir örneği olmuştur. Bu arada Ankara 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin kararıyla Aydınlık Dergisi'nin 4. sayısı, yayınlanan bazı yazılarda suç görüldüğü gerekçesiyle toplatılmıştır.

Enstitüler anıldı

■ Köy enstitülerinin kuruluşunun 29. yıldönümü bu kurumlardan yetişen öğretmenlerin düzenledikleri törenlerle kutlandı. TOS İstanbul Şubesi'nin yayınladığı bildiride, «Köy enstitüleri yıkılmıştır. Fakat felsefesi yörüngesine oturmuş, fikir muzaffer olmuştur» denilmektedir.

Öğrenci 3v1

■ Son İsgal ve boykotlar, CHP'nin ihanetiyle kırıldıktan sonra Sükan polislerinin «öğrenci avı» bütün şiddetiyle gelmektedir. Ankara'da Ortadoğu Teknik Üniversitesi Rektörü Kemal Kurdaş'ın isimlerini polise bildirdiği gençlerin avlanmasına devam edilirken, İstanbul'da da Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü 33 öğrencinin isimini yakalamaları için polise bildirmiştir. Mahkemeye sevk edilen 33 öğrenciden Aydoğan Şahin, Hasan Gün ve Salim Kaya tutuklanmıştır. Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Ayhan Doğan, halen okulu faşist komandoların ve toplum polislerinin işgal altında tutmakta ve 250 devrimci öğrenciyi okula sokmamaktadır. Keyfi yönetimin en yüz kızartıcı örneklerinden birini veren Ayhan Doğan, daha önce bildiri dağıttıkları gerekçesiyle okuldan attığı 10 devrimci öğrenciyi de, Danıştay'ın iptal kararına rağmen okula kabul etmemekte direnmektedir. Müdürün bu tutumu yüzünden, okulda daha vahim olaylar olmasa mümkündür. Ankara'da ise Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde Rektör Kurdaş'ın jurnallemesi üzerine, Asistan Ergin Günce ile öğrencilerden Sinan Cemgil, Münir Ramazan Aktulga, Mustafa Taylan Özgür, İrfan Uçar ve Ahmet Sina adındaki öğrenciler aranmaktadır. ODTÜ'de yakalanan 109 öğrenciden 80'i serbest bırakılmıştır.

Çek Lideri Husak

■ Çekoslovakya'da uzun süreden beri devam eden huzursuzluklardan sonra Çek Komünist Partisi Merkez Komitesi toplantısında Dubçek birinci sekreterlik görevinden istifa etmiş ve yerine Gustav Husak geçirilmiştir. Yeni Birinci Sekreter Husak 56 yaşında olup Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle iyi ilişkilerin sürdürülmesinden yanadır. Komite, parti prezidiyumun seçiminin de yenilemiştir. Dubçek, yeni prezidiyumda da yer alması olup aynı zamanda Federal Meclis Baskanlığı görevini de üstlenmiştir. Husak demecinde «Bu değişiklik, ocak ayından sonra kabul ettiğimiz siyasetin en iyi şekilde uygulanmasını amaçlamaktadır. Yoksa yabancılara propagandası için sürdüğü gibi ana siyasetimizde bir değişiklik yapılmış değildir» demiştir.

Robert Kolej Şenliği

■ Robert Kolej Talebe Cemiyeti'nin düzenlediği Üçüncü Robert Kolej Şenliği başlamıştır. 26 Nisan Cumartesi gününe kadar sürecek olan şenlikte çeşitli tiyatro, film gösterileri yer almaktadır. Açık oturumlar düzenlenmektedir. 23 Nisan pazartesi saat 14.30'da kolej salonunda «Son gençlik eylemleri üstüne» düzenlenen bir açık oturumda gençlik örgütleri temsilcileri konuşacaktır. Ayrıca 22 Nisan sabı günü 12.45'te «İstiklal Fedalleri» isimli önemli bir film de gösterilecektir.

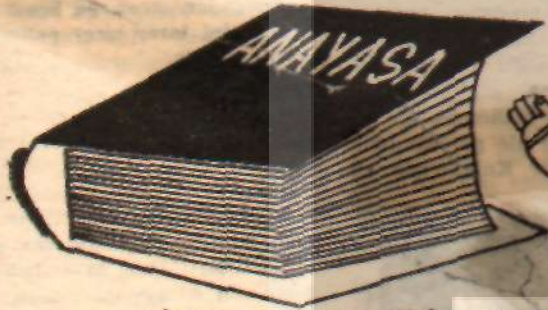
Evet, Aşırı Solcuyuz

BUTUN dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de emekçi sınıfların bilinçlenmesinden, bu sığın ve dışa bağımlılık düzenine son vermesinden korkan ağa - komprador - bürokrat fiçilişi, daima bir takım tabular yaratarak onların arkasına gizlenmiş, sivri kelimeler imal ederek bunlarla halkın gözlerine mül çelmiştir. Düne kadar «solcu» kelimesi bu tabulardan biriydi. Ne zaman ki Türkiye'nin sosyal yapısındaki değişikliklere paralel olarak emekçi sınıfların bilinçlenmesi bütün engellemelere rağmen önlenemez olmuştur, o zaman «solcu» kelimesi bürokrat kanat tarafından ustalıklı tabu olmaktan çıkartılmış, hatta kırk yılda kapıkulu zorbası «Paşa» bile birdenbire «solcu» kesilmiştir. Ama bir tabu yıkılırken, yerine bir başka tabu da dikilmiştir. Bu «aşırı solcu» deyimidir. Bugün «Paşa»nın sözünü ettiği reformlardan daha fazlasını isteyen, Türkiye'nin bağımsızlığı konusunda «Paşa»nın görüş çizgisini aşan biçimde Türk vatandaşları için damga hazırladı: «Aşırı solcu!» NATO'ya mı karşısın, Amerika'nın politik, ekonomik, askeri hegemonyasına kökten mi karşısın, dünyayı umumiyenin ikinci edisyonu Konsorsiyum'a mı karşısın, toprak reformunda azami mülkiyet sınırı olarak 500 dönümü mü öneriyorsun? Damgadan kurtuluş yok: «Aşırı solcu!»

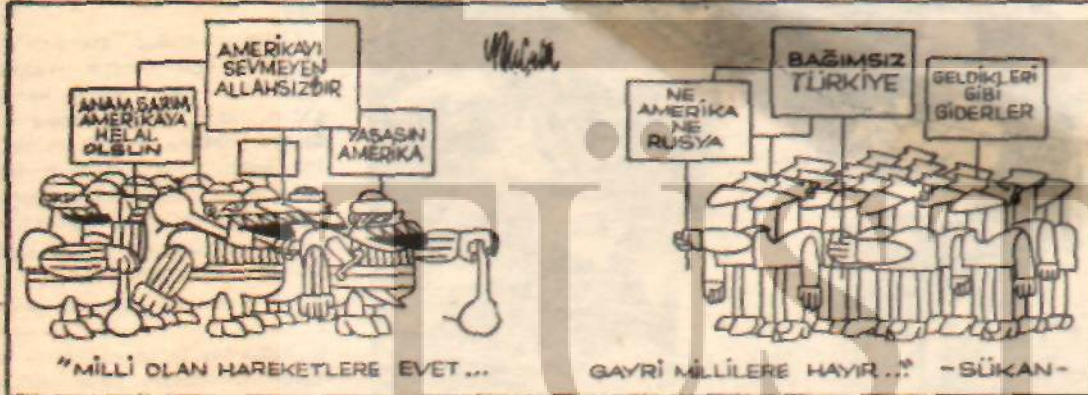
ESKİDEN Amerikalılar da kendi empose ettikleri düzene başeğmeyenlere «solcu» diye saldırmışlardı, şimdilerde onlar da ağız değiştirmişlerdir. Amerika'nın CIA yetiştirmesi büyükelçisi Komer'in giderayak verdiği küstahça demeci okuyun: «Türkiye'deki aşırı solcular Vietnam hakkındaki bilgilerini Bizim Radyo'dan alıyorlar... Türk aydınları gerçek yerine aşırı solcuların yarattıkları efsaneleri görüyorlar... Aşırı solcular «kompradors», «kapitalizm» gibi aptalca deyimler kullanmaktadırlar... Türkiye'deki aşırı solcuların şahsına karşı kullandıkları hakaretimiz deyimleri, benim hakkımda Kuzey Vietnamlılar dahi kullanmamışlardır...» Komer'in bir aptallık, bir ahmaklık şaheseri olan demecini haydi şu «aşırı solculardan yediği darbenin yarattığı serseriliğe verelim. Ya halefi? Yeni büyükelçi Handley de, Türkiye'deki Amerikan aleyhtarı gösterileri bir avuç «aşırı solcunun» eseri olarak göstermek gayretli içindedir. Ama adamlara neden şaşmam? CHP Yönetim Kurulu Türkiye'deki anti - Amerikan hareketleri bir avuç «aşırı solcunun» marifeti ilan etmemiş midir? Ve halen devam etmekte olduğu Amerika'daki «Çengelsi ziyaretinde «Seçimlerde, TIP hariç, bütün partiler arasında dış politikada görüş birliği oluncaktır. CHP ve iktidar partisi, NATO'ya taraftardır» diyen «Paşa»nın adamı Satır değil midir?

ÇİZGİ çekilmiştir: Bir yanda aşırı solcular, öte yanda solcu «Paşa»nın başını çektiği Amerikan bürokrat - ağa - komprador koalisyonu... AP'siyle, CHP'siyle, YTP'siyle, MHP'siyle, MP'siyle, Amerikan deslemesi sendikalarıyla, beyinlerini Amerikan çıkarlarına kiralayan bilim adamlarıyla, «gözden geçirilmiş Amerikan dostluğu» kusan rotatifleriyle biçümlü Amerikan ve çıkarıcı takım bu kervanın içindedir. Hele hele, Amerikan Kongresi'ne sunulan «Wood-Mac Lintock Raporu»nda Türkiye'nin 7 ilke ile birlikte «stratejik önemi dolayısıyla Amerika'nın vazgeçemeyeceği ülkeler» den biri olarak ilan edilmesi, yeni büyükelçi Handley'in «CIA faaliyetlerini veto hakkına sahibim» derken CIA'nın Türkiye'de at oynattığını iftira etmesi, bizim Amerikanı takım adamaklı bizaya getirmiştir. Hattâ, «Madem Amerika bizden vazgeçemiyor, öyleyse daha fazla şeyler kopartalım» diye kaleme sarılan Paşa'cı akhevveler dahi şanlı basınımda ispatı vücut eylemiştir. Madem ki Amerikanlılığın, sömürücülüğün karşısında olma «aşırı solculuktur, öyleyse biz de göğsümüzü gere gere haykırıyoruz: «Evet, biz aşırı solcuyuz!» Ve aşırı solcular olarak, bu Amerikanı takıma karşı bütün imkanlarımızla, canımız ve kanımız bahasına da olsa savaşağız! Ta ki bu halk kapıkulu bürokrat - ağa - komprador takımının sömürsünden, bu ülke Amerika'nın pençesinden kurtuluncaya dek...

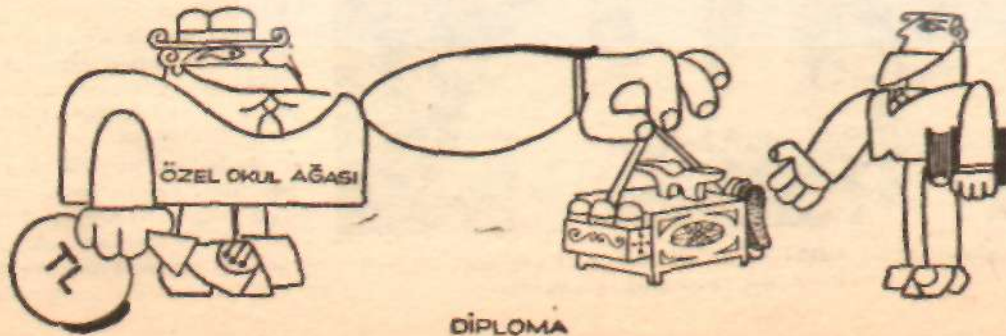
"NİZAM TASARISI ANAYASAYA AYKIRI"
- ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ RAPORU -

- BİZ ASLA AYKIRI DEĞİLİZ... ASIL, BU ANAYASA BİZE AYKIRI !..

GAYRİ MİLLİLERE HAYIR... - SÜKAN -

**HAFTA
NOT**

RAHMI GÖNÜLTAŞ
— Polis Kurbanı Savcı —

**Polis mi,
haydut
çetesi mi ?**

Sükan'ın polisleri, gençleri ve halkı kurşundan geçirdikten sonra gömüldü de, İktidardan aldıkları cesaretle, cumhuriyetin savcılarını temizlemeğe başlamışlardır. Şereflikoçhisar Savcısı Rahmi Gönültaş, daha önce suç işleyen bir polisi tutuklatıldığı için, polis teşkilatının 124. kuruluş yıldönümünde üç polis tarafından kollarından tutulmak suretiyle sokak ortasında sekiz kurşunla ağır yaralanmış ve tedavi edilmek üzere kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Öte yandan, geçenlerde evinde yatmakta iken meçhul şahıslar tarafından kurşun yağmuruna tutulan Koyulhisar Cumhuriyet Savcısı Şiar Yalçın da, «hayatı tehlikede olduğu» gerekçesiyle Erzincan'ın Kemah İlçesi'ne sürülmüştür. Oysa Kemah İlçesi'nde kuvvetli bir zabıta teşkilatının olmadığı ve Yalçın'ın hayatının orada daha çok tehlikeye maruz kalacağı bilinmektedir. Şiar Yalçın, bu nedenle, bu keyfi tayine itiraz etmiştir.

Bu arada, Koyulhisar'da Şiar Yalçın'a ateg eden şahısları, bizzat Kaymakam Necat Aksu'nun kışkırttığı tesbit edilmiştir. 10 kişi yazılı olarak verdikleri ifadelerinde, Necat Aksu'nun «Bu işi Sağır'ında yapamadılar. Koyulhisarlılar erkekliklerini gösterebilirler» dediğini belirtmişlerdir.

Cumhuriyet nizamını korumakla görevli savcılara dahi hayatlarının tehlikede olduğu bir ülkede İçişleri Bakan'ının ve Başbakan'ın can ve mal güvenliğinden söz etmesi, vatandaşla alay etmekten başka bir anlam taşımamaktadır.

ŞIAR YALÇIN

— Hayatı tehlikede! —

İNÖNÜ'NÜN KAFASINDAKİ TİLKİLER !

ÜNLÜ sözdür: «İsmet Paşa'nın kafasında dokuz tilki dolaşır, dokuzunun da kuyrukları birbirine değmez!»

«Paşa'nın kafasında hangi tilkilerin dolaştığı adeta bir «devlet sırrıdır» ama, son olaylar ve açıklamalar, özellikle 1969 seçimi arifesinde son bürokrat paşanın kafasında hangi tilkilerin dolaştığı ve tilki trafiğinin nasıl düzenlendiğine dair yeterli ipuçlarını, hattâ kesin kanıtlarıyla vermektedir.

Bu defa Paşa'nın kafasındaki trafik lambalarının anahtarı Washington'ın elindedir.

İnönü, bu güdümlü tilki trafiğinde, oyuna getirebildiği bütün unsurları yola koymuş fır döndürmektedir. En hızlı devrimci görünenlerden, düne kadar bir numaralı siyasi rakibi sayılan kişilere kadar...

Muhalefete düştüğü günden beri her türlü kışkırtıcılığı mübân gören İnönü artık her ağzını açtığında «Huzur» demektedir, «Denge» demektedir... Huzur ve denge uğruna yapmayaacağı şey yok gibidir. Ama huzur, çıkar çevrelerinin huzuru, denge, Amerika'nın tasarladığı dengedir. Son bürokrat paşanın görevi, Washington'da çizilen bu huzur ve denge planını tilkilerin kuyruklarını birbirine değdirmekten uygulamaktır!

Amerika'nın huzur ve denge planında başrol, uygulayıcılık rolü İsmet Paşa'ya verilmiştir, zira Demirel İktidarı, dört yıllık icraatı süresince, emperyalizmin ve yerli iktidarcılığının çıkarlarını Türkiye'de koruyamayacak ve sürdüremeyecek kadar beceriksiz olduğunu itapatlamıştır. Şu halde yerinin tecrübeli bir denge ustası tarafından doldurulması gerekir, aday da İnönü'dür.

İnönü, Amerika'nın kendisine layık gördüğü rolü derhal benimsemiştir. Her ne kadar bir süre «anti - emperyalizma» Türkülleri söylemişse de, Amerikan emperyalizmini Türkiye'ye muşallat eden bizzat İnönü'dür. CHP'nin yapısı itibarıyla kökte Amerika ile bir aykırılığı yoktur. Üstelik Türkiye'nin ekonomik, politik ve askeri hayatı üzerinde Amerika'nın ağırlığı bağedilmez olduğuna göre, Paşa'nın Washington dümensuyuna girmesinden daha doğal bir şey düşünülmemelidir.

İşte bu hesaplarıdır ki, İnönü önce, gezici olağanüstü büyükelçi McGhee'nin Ankara'yı ziyareti sırasında Amerika'ya «denge» oyunu için «evets» demiş, bundan böyle CHP'nin anti - Amerikan hareketlere katıyen müsamaha göstermeyeceği yolunda garanti vermiştir. Bunu Amerika'dan, NATO'dan,

yabancı sermayeden yana demeciler izlemiştir.

Bu demecilerle gerekli teminatı verdikten sonra Amerika İktidar için CHP'ye yeşil ışığı yakmıştır. Başta Kemal Satır olmak üzere, Erim, Göğüs, Erten, Yurdoğlu'nun Amerika'ya davet edilmeleri, CHP için İktidar yolunda en önemli engelini kalktırdığını kanıtı olmuştur.

Ancak Amerika ne kadar yeşil ışık yakarsa yakarsın, CHP'nin tek başına İktidara gelemeyeceği de bir gerçektir. Çünkü yıllar yılı halkı yoksulluk, sefalet içinde süründürmüş, jandarma dıpcığı altında inletmiş bir CHP'nin halkın desteğini kazanarak tek başına İktidara gelebilmesi bir hayaldir. Fakat İktidara gelebilmenin bir başka yolu vardır ve «Paşa» bu konuda oldukça tecrübelidir. Bu koalasyon ortaklığı yoludur.

Koalisyon ortaklığını sağlamanın tek yolu ise, rakip partilerin güçlerini bölmek, özellikle AP'yi tek başına İktidara gelemeyecek duruma düşürmektir.

Kendisine en büyük rakip gördüğü TİP'in meclisteki temsilci sayısını düşürmek için milî bakiye kanununun kaldırılmasını destekleyen İnönü, AP'yi bölmek ve halk nazarında itibarını sarsmak için de binbir tertibe bağvurmuştur.

Bu tertiplerden en büyüğü, sokak hareketlerini el altından kördükleyerek AP'yi sertliğe itmek, ondan sonra da karşısına geçip seğmene özlediği huzur ve

sükunu sağlayacak bir denge partisi rolünü oynamaktır. Uzun süre anti - emperyalist ve sol bir parti gibi görünerek bazı sol çevrelerin ve özellikle bir kısım gençliğin güvenini kazanan CHP, bu oyunu ustalıkla tezgâhlanmıştır.

«Paşa», kasım ayındaki Mustafa Kemal Yürüyüşü'nde, Komer'in arabasının yakılması olayında ve son olarak üniversite boykot ve işgal hareketlerinde hep aynı oyunu oynamıştır.

CHP, bu oyunda, devrimcilik ve bağımsızlık edebiyatıyla düne kadar peşinden sürüklediği kimselere resmen ihanet etmiştir. Bu ihanetin safhaları, ANT'nin bir önceki sayısında açıklanmıştır.

İhanetin son perdesi ise geçen hafta oynanmıştır.

CHP Merkez Yönetim Kurulu, yayınladığı bildiri ile, devrimci, anti - emperyalist gençliği en ağır şekilde suçlamış, üniversiteye jandarmanın ve topkuz polislerin girmesi için fetvayı vermiştir.

13 Nisan sabahının saat 4.5'unda bindirilmiş jandarma birlikleri Ortadoğu Teknik Üniversitesini sarmışlar, daha sonra tohum polisleri üniversite binalarına girerek ortahği hallag pamiğu gibi atmışlar, öğrencileri tıpkı Teknik Üniversite başkınında olduğu gibi pijamalarla, yakapaça sürüklemişlerdir. Bu arada sözümona bir sürü suç unsuru ele geçirilmiştir. Sosyalist Fikir Kütüphanesi'nde ele

geçirilen Che Guevara'nın ve Ho Şi Minh'in resimleri gazetelerde yıkıcı ve bozguncu faaliyetlerin delili olarak sergilenmiştir. Hele geçen yıl Che Guevara'nın Gerilla Gönüllü'nü iftiharla tefrika eden İnönü çizgisindeki Yeni Gazete, ay Guevara'nın fotoğrafını suç delili olarak göstermek garabetine bile düğmüştür. Ya, bir zamanlar Cezayir'lilerin göğüsleri Mustafa Kemal'in resimlerini sakladıklarını gururla yazan gazetelerin bugün tıpkı Mustafa Kemal gibi ulusal kurtuluş mücadelelerinin sembolü olmuş kişilerin resimlerini duvarlara astıkları için Türk gençlerine saldırmalarına ne demeli? Ama, İnönü ve onun çizgisinde olanlar için önemli olan ulusal kurtuluş savaşları değil, Amerika'nın çıkarlarıdır.

İsmet Paşa'nın kafasında koşturduğu tilkilerden biri olan Kemal Kurdaş'ın bu ihanet oyunundaki rolüne de mim koymak lazımdır. Öğrenciler işgal sona erdirmeye forunda karar verdikleri halde, Amerikancı ve İnönü'cü rektör Kurdaş işgalin kaldırılmasını beklemekten üniversiteyi kapattırmasın. Sökün! a mektup göndererek polis ve jandarmayı üniversiteye davet etmiştir. Polis başkınından sonra da kendi öğrencilerini birer birer polise ihbar etmiştir.

Yine bu arada, ODTÜ'nün hukuk müfavirinin, aynı zamanda Ulus Gazetesi'nin avukatı ve İnönü'nün danışmanlarından biri olduğu da göz önünde tutulmalıdır.

Oyun o kadar meydandadır ki, polis üniversiteye sokulup öğrenci ile AP karşı karşıya getirildikten, CHP «huzur ve denge partisi» rolünü oynadıktan sonra aynı Kemal Kurdaş, daha önce ekime kadar kapatıldığını ilan ettiği üniversiteyi tekrar açtıracağını yüzü kızarmadan söyleyebilmiştir.

İnönü'nün ve umumi kâatibi Ecevit'in bu ihanetleri gençlikte haklı bir tepki yaratmış, öğrenci birlikleri yayınladıkları bildirilerde İnönü'yü ve Ecevit'i lanetlemişlerdir. Ama ne gam? Seçim oyununda gençlik kitlelerinin önemli bir oy potansiyeli yoktur ve zahiri bir huzur peşinde kogan saçan kitleli bir avuç gence nazarın «Paşa» için daha mabuldür.

Bu bakımdan CHP'ye yandaş oldukları bilinen sosyal demokrasi dernekleri üyelerinin gösterdikleri tepkiler, olağanüstü kongre talepleri ve seçimlerde CHP'yi desteklemeye tehditleri

ODTÜ'de ÖĞRENCİ AVI

— «Paşa'nın İhanetinin kurbanları —

İnönü'nün yeşil ışık yakmasından sonra basılan Ortadoğu Teknik Üniversitesi Jandarma kordonu altında

TOPLUM POLİSİ FAALİYETTE

dahi «Paşa» ile umumi kâtlî tarafından kulak arkasına atılmıştır.

Gençlik olaylarında çevirdiği ustalıkla manevralarla AP'yi adamakıllı yıpratmış ve anti - Amerikan hareketlere karşı tutum takınarak Amerika'nın kendisine karşı güvenini iyiden iyiye artıran «Paşa», bu arada AP'ye en büyük darbeyi indirmek üzere bir başka oyunu tezgâhlamıştır.

Bu defa İnönü'nün kamçılacağı tilki, ezeli rakibi Bayar'dır. «Paşa», Bayar'ın siyasi haklarının ladesi konusundaki ihtirasından yararlanmaktadır. Bilindiği gibi, eski Demokratlara siyasi hakların iade edilmesi AP'nin son büyük kongresinde oybirliğiyle kabul edilmiştir. Ne var ki, AP'li parlamenterlerin çoğunluğu, eski DP'lilere siyasi haklarını iade ettikleri takdirde, kendilerinin bir daha parlamentoya girmelerinin çok zor olacağını bilmektedirler.

Ne olursa olsun siyasi haklarına kavuşmadan hayata gözlerini kapamamak azminde olan Bayar da, «eski su müdürü»nü ve takımının bu kararsızlığı karşısında çeşitli tertiplere başvurmuştur. Bu tertiplerden en önemlisi, bir takım eski şöhretleri YTP'ye itmek, bu partiyi AP'nin karşısına bir alternatif olarak çıkarmak, seçimlerde ağıktan açığa YTP'yi destekleyebileceği tehdidini kullanmak olmuştur.

İnönü eski cumhurbaşkanı ile «eski su müdürü» arasındaki bu gerginliği de derhal istismar etmek yolunu tutmuş, eski demokratların siyasi hakları

nın ladesine karşı olmadığını el altından Bayar'ın kulağına ulaştırmıştır.

Bundan sonra kendisine yakın gazetecileri seferber eden «Paşa», Bayar meselesini birdenbire ön plana getirmiştir.

«İsmet Paşa'nın yakın dostu» olduğunu gazetesinde iftiharla yazan Yeni İstanbul Genel Yayın Müdürü Kurtul Altuğ, önceki hafta Bayar'ın Bursa'da yaptığı özel bir konuşmayı «İnönü bile bizi affederdi» manşetiyle patlatmıştır.

Hemen ardından Ankara'ya giden Altuğ, orada CHP'lilerle bu konuda temaslara kurmuş, hattâ CHP'lilerin «eski demokratların siyasi haklarının ladesi» yolunda bir teklif meclise getirebileceklerini öğrenerek (!) gazetesine yazmıştır.

Bunu, İnönü'nün yakın dostu Kurtul Altuğ'un geçen hafta Bayar'la yaptığı bir mülakat izlemiştir. Gayet hesaplı hazırlanmış olan sorulara tam İnönü'nün düşündüğü çerçevede cevap veren Bayar, böylece bir bakıma ezeli rakibinin hazırladığı tuzaga kendi ağzıyla düşmüştür.

İşte Kurtul Altuğ'un, Bayar'ın ağzından almağa muvaffak olduğu İnönü ile ilgili sözler:

«İsmet Paşa'nın esas fikri, insanlık hakkının verilmesi için vatandaşlık hakkının verilmesi için, cebir demek olan kanun yollarını kapalı tutmamaktır. İsmet Paşa, kanun yollarını hiçbir zaman kapalı tutmak istemez ve bunun tarihi bakımdan mesuliyetini de üzerine almak hiç istemez. Ama takdirini kendisi kullanacaktır.

İsmet Paşa'nın hakkındaki

Yalnızlığın Gücü

Yaşar Kemal

Türkiye çok umutlu bir memleket, Türkiye olanakları bol bir memleket. Türkiye kişiliği olan bir toprak parçası. Aşağı yukarı iki yüz yıldan bu yana bocalıyoruz. Bunun sebeplerini bilim adamlarımız, politikacılarımız araştırmaya başladılar. Bu sebepleri bulmak epeyce işimize yarar. Bocalamamızın araştırılması bile işimize yarıyor. Bugünlerde çıkan iki kitap, Doğan Avcıoğlu'nun «Türkiye'nin Düzeni» ve İdris Küçükömer'in «Düzenin Yabancılaşması» çok büyük ilgi uyandırdı. Aydınlarımız son günlerde hep bu kitaplardan söz ediyorlar. Bu iki karşıt görüşü savunan kitaplardan. Türkiye üstüne eğilen bu iki inceleme aydınlarımızın sorunu oldu. Yüzyıllardır gelenek kapıkuşu aydınlığı olan aydınlarımızın Türkiye üstüne böylesine eğilmeleri, bir gerçeği aramaları epeyce umutlu bir şey. Hele iki yazarın böylesine derin incelemelere girişmeleri... Bu iki kitabın hangisinin doğru, hangisinin yanlış olduğu üstünde konuşmayacağım. Bu iki kitabın yöresinde kümlenen ilgi beni sevindiriyor. Bence bu güzel bir başlangıç. Kendi sorunlarımıza ilgi. Kusurlarımıza, gücümüzü anlamaya çaba.

Bir de böyle olumlu yanlarına karşın son zamanlarda memleketimiz epeyce karıştı. Ferman okunmuyor tozdan duman. Kimin ne dediği anlaşılmıyor. Çok şaşırıcı işler oldu. Örneğin kırk yıllık Halk Partisi solcu bir parti oluverdi çıktı Temelinde derebeyin zulmü, bürokrasinin diktası, ticarın imansızlığı olan bir parti solcu oluverdi. Biz buna şaşırarak. Halbuki bilmeliydik ki, ortadireği bürokrasi olan bir partinin temelinde oportünizm de var. Bürokrasi koşullarına kabına gire gere yöneticiliğini sürdürmüştür. Elbet, bürokrasi daha çok tutucudur. Bu onun ana niteliğidir. Bir dengede yöneticiliğini sürdürüp gitmek ister. Hiç kimsenin dostu değildir bürokrasi, kendi dostudur. Nasıl komprador burjuvazi kendi dostu, nasıl emekçi kendi dostuysa. Yalnız bürokrasi işine gelince komprador kabına girebilir, işine gelince emekçi. Halk Partisinin tarihine bir bakalım, ağırlığı burjuvalarda olmasına karşın, bazı sürelerde halka, yani emekçilere doğru azıcık eğilimler de göstermiştir. Tathik edemediği toprak kanunu... Kurup kapatmak zorunda kaldığı Köy Enstitüleri... v.b.

CHP'nin halka doğru eğilimi devece kulak ama, gene de bir eğilim.

Bir zamanlar bütün solcuları aynı kabına koyuyorlardı. Batıman çakıla karıştırıyorlardı. Marksist, ütopyacı, sosyal demokrasi, sosyalist hep aynı yerdedi. Aralarındaki farklar pek öyle belli değildi. Bugünlerin karışıklığı ak koyunun kara koyunun belli olmağa yüz tuttuğundan dolayıdır. Türkiye'de sosyalist kavga geçit dönemini yaşıyor. Herkes safını buluyor. Onun için ortalıkta tatlî bir arınma var. Bu arınma birkaç yıl sürecek.

Yıllar yılı sosyalist geçinip de sonra Halk Partisinin kucağına, türlü bahanelerle atılacaklar atılacaklardır. Bir kısım kişiler de gene öyle, ben sosyalistim, Marksistim, komünistim, diye ortalığa doluşup duracaklar. Böyle bir süre doluşup yokola-

cekler. Kadrolaşmak laf adamlarına gün yüzü göstermez, onları siler süpürür ortadan kaldırır. Sosyalist örgütünde, yani İşçi Partisinde kalanlar da sağlam militanlar olarak pişecekler, işte o zaman sosyalist örgüt bütün kusurlarından arınacak.

Sömürgecilğe karşı bileşik cephe mi, böyle her ağızdan bir ses çıkmayacak. Biz Halk Partisine sen sömürgecilğe karşısın, çünkü sen sömürgecilere karşı savaş verdin, diyeceğiz. O bazan, ben sömürgecilğe karşısın diye dil ucuyla söyleyecek. Bazan kim demis, Türkiye bağımsız değildir, diye kükreyecek. Bütün bunlar ortadan kalkacak.

Cephelemler olarak söyle kurula- cak: Sen Halk Partisi misin, sömürgecilğe karşı mısın, buyur efendi. Ben de sosyalist örgütüm, ben de sömürgecilğe karşıyım. Başlayalım savaşa. Ben bu düğüste sosyalist Türkiye diyerek yola çıkarım.

Halk Partisi de, kendi ilkeleri içinde, memleketin sömürgeleştiğine inanyorsa, hiç sanmıyorum ya, kendine göre bağımsızlık savaşını versin. O da bağımsız Türkiye, diye yola çıksın. Ben sosyalist Türkiye diye diye yola çıkarım, bağımsızlığın başka türlü gerçekleşeceğine inanmam, Halk Partisi de, eğer sömürgeleştiğine inanyorsa, o da bağımsız Türkiye diye yola çıkar. Biz ikimiz sömürgecilere karşı, bağımsızlık yöresinde gücümüzü yaparız.

Yok, eğer sen beni bağımsızlık adına, sosyalist ilkelere sınırlı, Halk Partisinin kanadı altına sokmak istersen, bileşik cephe diye bir uyduruk adına, ben sana sosyalist falan değil, Halk Partisine bir adamım derim ve sana da Halk Partisine de yüz çeviririm. Sen kendi ilkelere sınırını içinde, ben de kendi ilkelere sınırını sınırlı bileşik cephe kurulum mu? Ama ne ne duruyorsunuz, Türkiye böyle daha kolay kurtulur. Sosyalist örgüt böyle bir çağrıyı çok yaptı. Her gün, her gün de yapar.

Halk Partisi kendisiyle işbirliği yapan bazı sosyalistlerden kuşulanmış. Onlara veryansın etti. Bana öyle geliyor ki, o kuşulandıkları insanlar yakın dostları. Yoksa, başka türlü olsa, sosyalist örgütü parçalayıp, Halk Partisi bayrağı altına çağırırlar mı emekçileri?

Bağımsızlık kavgası çağımızda çok belalı bir kavgadır. Gittikçe de zorlaşmıştır. Her zaman zordu, diyeceksiniz ama, şimdi daha zor. Sömürgeciler ile hayvanları çoğalttılar. Kompradorlarla savaşmak, sömürgeci ordusuyla savaşmaktan daha zordur. Eskiden bir millet bütünlüğü sömürgecinin karşısında olabiliirdi. Şimdi sadece bağımsızlık savaşını vermek emekçiye düşüyor. Emekçi bu kutsal savaşta müttefikler bulabilir mi? Elbette bulacak. Bulması gerek. Bürokrasinin bir kısmı bu savaşa gelebilir.

Şimdilerde yalnız kahyuruz diye bir telaş var. Bir süre emekçilerin gücü yalnızlıklarında da olabilir. Er geç memleketin vatansever, namuslu unsurları emekçilerin yanında bağımsızlık savaşına, sosyalist kavgaya gireceklerdir. Ortahığın arınmasını telaşsız beklemek gerek.

notu tarih düşecektir. Ben İsmet Paşa'nın dendiği gibi, solcu olacağına inanmıyorum.

Ortanın solu, sosyal adalet, insan haklarına, emek hakkına dayanan bir «karma» ekonomi düzeninin kurulmasını öngörüyorsa, altına imzasını atmayan babayığit var mı?»

Ve işte Bayar'ın çizdiği tablo:

«Memleketimizin muhtelif cephelemlerinde düştüğü durum, böyle devam ederse, VAHİM HADİSELERİN arifesinde olduğumuzun işaretidir. Ben yakın tarihimizde, memleketimizin muhtelif yönlerden bu kadar karışık, bu kadar endi-

şe verici duruma düştüğünü hatırlamıyorum.

Bu demec tabii ki AP'yi allak bülak etmiş, eski demokratlar ve sempatizanları nezdinde «Paşa»ya puan üstüne puan kazandırmıştır. «Paşa», Türkiye'yi vahim hadiselerden kurtarmak için en amansız rakibine söylemiştir: «Eski su müdürü'nün tecrübesiz kadrosundan memleketi kurtarmak! Sonrası? Herhalde tecrübeli eski demokrat kadrosunun da, tecrübeli «Paşa» kadrosunun da dahil olabileceği bir huzur ve denge koalisyonu!

Evet, «Paşa» gündelik tilkileri kuyruklarını birbirine değ-

dirmeden fır döndürmektedir.

AP dahil, NATO'cu ve Amerikancı bütün partiler, muhteris eski DP'li, Amerikancı sendikalar, hâlâ CHP'den medet uman ilericiler, Bâbülli'nin bütün gazeteleri bu tilkiler trafiğinde kendilerine düşen görevi elhak yerine getirmektedirler.

Emekçi halk kitleleri tam bilinçlenip kendilerini komprador - ağa - bürokrat vesayetinden kurtarmadıkça ve siyasi hayata kendi öz partilerinde ağırlıklarını koymadıkça da, «Paşa»nın bu Amerikancı planlı tilkiler trafiğini bozmak pek kolay olmayacaktır.

Diyarbakır ve Söke'de halk direnişi

İKTİDARIN baskıları arttığı oranda emekçi halkın bilinçlenmesi de artmaktadır, aynı şekilde faşist tasarımla susturulmak, sömürülmek isteyen halk, her geçen gün yeni yeni protesto hareketleri, direniş mitingleri düzenleyerek her çeşit kanunsuzluklara karşı çıkılacağını ilgililere ihtar etmektedir.

Burjuvalar için «hizmete açılan» Kültür Sarayı ile, Boğaz Köprüsü ile ve yeni soygun tasarımları ile uğraşan AP iktidarının son bir defa daha uyarılması için geçen hafta da Diyarbakır ve Söke'de mitingler yapılmıştır. Doğrudan doğruya çılekeş Doğu halkı ve Söke emekçileri tarafından düzenlenen bu mitingler, gençlik örgütlerince de desteklenmiştir.

DIYARBAKIR'DA

Doğu halkının düzenlediği «Hürriyet Mitingi», geçen pazar saat 13.00'de, Diyarbakır'ın Belediye Meydanı'nda yapıldı. «Anayasa Nizamını Koruma Kanunu Tasarısı»nı, daha genel olarak iktidarın faşist baskılarını yermek ve Doğu halkının uyanığını dile getirmek amacıyla düzenlenen mitingte yer alan şu dövizler, Doğu'nun varlığını ve gücünü daha etkili olarak duyuruyordu:

«Aç insanlar faşist kanunlarla susturulamaz.»
«Halkın uyanmasını diye, koruma kanunu çıkarılır mı?»
«Boğazda sefa, Doğuda cefaa.»
«Bay Demirel, Anayasa çizgisine gel.»
«Hasan Dinçer, Anayasaya vurma hançer.»
«Faruk Sükan, gaffetten uyan.»

«Düşünceye gem vurulamaz.»
«Anayasayı halk olarak bizler koruyacağız?»
«Halktan yana olan Anayasamızı hiçbir güç değiştiremez.»
«Anayasayı mı, yoksa sömürünü mü korumak istiyorsunuz?»

Ve bir kurtçe pankart. Türkçesi şu:

«Beyarın varisi Morison, sakın elini güçlü çarkın önüne koyma, o çark sömürücünün kafasını ezecektir.»

Mitingin yapılacağı gün Diyarbakır, Doğu'nun bütün il, ilçe ve köylerinden gelen heyetlerin hücumuna uğradı adeta. Ayrıca İstanbul ve Ankara üniversitelerinde okuyan doğulu öğrenciler, FKF Genel Sekreterliği, FKF Erzurum Sekreterliği ile Erzurum Güneydoğu öğrencileri Derneği de mitinge katıldılar. Birlikte hareket etmesinin de en güzel örneği idi bu miting.

Binlerce kişinin katıldığı mitingte çeşitli illerden gelen halk temsilcilerinden başka eski Şarköy müftüsü Mehmet Emin Bozarslan, TİP Genel Sekreteri

Diyarbakır'da doğu halkının direnişine binlerce vatandaş katılmış, eşit ve insanca yaşamak için mücadele azmini belirtmişlerdir.

Dr. Tarık Ziya Ekinci, FKF Erzurum sekreterliğinden M. Ali Adıgüzel ve Erzurum Yüksek Tahsil Talebe Cemiyeti adına Demir Pekol konuşular.

TİP Genel Sekreteri Tarık Ziya Ekinci, konuşmasında, AP iktidarının hazırladığı son tasarımlar kanunlaştığı takdirde artık içiyi, köylüyü, fakara esnafı, ezen sömürü düzeninden bahsetmenin mümkün olmayacağını belirterek şöyle dedi:

«AP iktidarı, başta Anayasa Nizamını Koruma kanunu olmak üzere, bütün bu kanunlarla yalnız ağaların, patronların ve büyük sermaye çevrelerinin menfaatlerini koruyan, fakat fakara emekçi halkın hak ve menfaatlerini tanımayan, Anayasa dışı bir düzen getirmek sevdasıdadır. Bu düzenin adını koyalım: Sermayedar sınıfların hakimiyetini kuran bu düzenin adı faşizmdir. Hakim sınıfların diktatoryasıdır.»

«Anayasayı savunmak için düzenlediğimiz bu toplantı, tarihi bir anlam taşımaktadır. Haksızlığa, adaletsizliğe ve keyfi idare özelemine karşı ilk büyük direnişin doğudan gelmesi, demokrasimizin geleceği için büyük bir teminatır.»

Mehmet Emin Bozarslan da tasarımların hangi amaçlarla hazırlandığını belirterek Doğu halkı olarak, Türkiye halkı olarak faşist kanunlara karşı direniş hakkının kullanılacağını şöyle ifade etmiştir:

«İktidarı eline geçiren kompador burjuvazisinin siyasi temsilcileri özgürlüğü hazmedemediler, bize «cacım» diyebilme özgürlüğünü dahi çok gördüler ve bu özgürlüğü de elimizden almak için planlar kurdular, o-yunlar hazırladılar. İşte bu oyunlardan, bu planlardan biri de parlamentoya sevkettikleri «anayasa Nizamını Koruma Kanunu» tasarısıdır.

«Gerçi bu tasarının amacı tüm emekçileri, tüm aydınları ve tüm gençliği susturmak ve Doğu halkının içinden çıkan namuslu aydınların ağızlarına kilit vurmaktır.»

«Siyasi iktidar anayasayı kime karşı korumak istiyor? Halka karşı mı? Oysa halk bizzat anayasanın sahibidir. Anayasayı halk faşist emellerine karşı, dikta beveshlerine karşı koruyacaktır. Özellikle anayasaya «evet» diyen Doğu halkı anayasaya el uzatılmasına müsaade etmeyecektir.»

FKF üyesi M. Ali Adıgüzel, Doğu'nun cefa çekerek ezilmesinde, horlanmasında okumuşların büyük payı olduğunu, 1960'a kadar bunların halkın ezilmesine aracı olduğunu belirtmiş, Demir Pekol adlı gençlik temsilcisi ise faşizmin oyunlarından söz ederek örnekler vermiş, Erzurum üniversitesinde doğulu devrimcileri aynı odaya yerleştirerek odalarına mikrofon konulduğunu hatırlamış ve bu çeşit hareketleri meşru ve mazur göstermek için tasarımların kanunlaştırılmasına çağıldığını, mutlu azınlığın sermaye diktatoryasını kurmasının öngörüldüğünü ifade etmiştir.

Binlerce kişinin katıldığı miting, faşist güçlerin saldırıya cesaret edememeleri yüzünden aynı olgun hava içinde sona ermiştir.

SÖKE'DE

Yüz köy halkının ortaklaşa düzenledikleri «Toprak Reformu ve bağımsızlık mitingi» de 16 Nisan günü Söke'de, eski spor salonunda yapılmıştır.

Atalan ve Göllüce köylerindeki olaylardan sonra Ege bölgesinde kenif bir faaliyet gösteren ve köylülerin her çeşit hak arama eylemlerini engellemek için pusuda bekleyen egemen çevreler ve kiralık adamlarının, mitingin düzenleneceğini haber alır almaz, bağvurdıkları çeşitli oyunlar hedefine ulaşamamıştır. Gerçekte, mitingten önce ağaların köylüleri miting yapmaktan vazgeçirmek için bölgede yarattıkları terör sonucu vermemiş; Ziraat Odaları Birliği Başkanı ve 75 bin dönüm toprak sahibi Fahri Tasman'ın yanında çağıştırdığı

308 ve Konya'dan getirttiği bin kişiyle miting baskın için yaptığı hazırlıklar da, fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Ancak, mitingten iki gün önce Atalan köyünde ağaların bazı adamları köy kahvesinde kavga çıkartarak dokuz Atalan köylüsünü jandarma nezaretine aldır-mışlardır.

Miting, İzmir'den getirilen toplum polisleri «sıkı tedbirleri» arasında yapılmışsa da, saldırganların polisten değil, mitinge katılan üç binden fazla köylü ile iki binden fazla öğrencinin teşkil ettiği kalabalıktan korktukları ve bu nedenle saldırıya geçemedikleri bir gerçektir.

Nitekim Ege'nin yüz köyünden gelen üç binden fazla emekçi «Toprak, toprak, toprak», diye bağırarak mitinge başlamışlardır. Mitingte yer alan dövizlerde «Köylülere kölelik muamelesi yapılmaz», «Siz ve çiftlik anayasaya kapalı mı?», «Sömürüye son», «Anayasayı köylere kadar getireceğiz», «Ağa bizi sömürdüğün artık yeter» gibi cümleler ihtiva eden pankartlar taşınmıştır. Ege Üniversitesi ile İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi öğrencilerinin teşkil ettiği iki bin kişilik topluluk da mitinge iştirak etmiştir.

Konuşucular, ağalık düzeninin mutlaka son bulacağını ve topraksız yada az topraklı köylünün geçimine yetecek toprağa kavuşması ve sosyal adaletin gerçekleştirilmesi için mücadele edileceğini belirtmişlerdir. Konuşmalar yapılırken bir kısım köylülerin ağladığı görülmüştür.

TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar da miting komitesine bir telgraf göndermiştir. Aybar, telgrafında şöyle dem-iştir:

«Türkiye bugün Amerika'nın bir ileri karakolu durumundadır. Çıkacak bir savaşta ilk hedef biz olacağız. Gözlerinizi açınız. Devleti maceralara sürükleyebilecek olanlara fırsat vermeyiniz.»

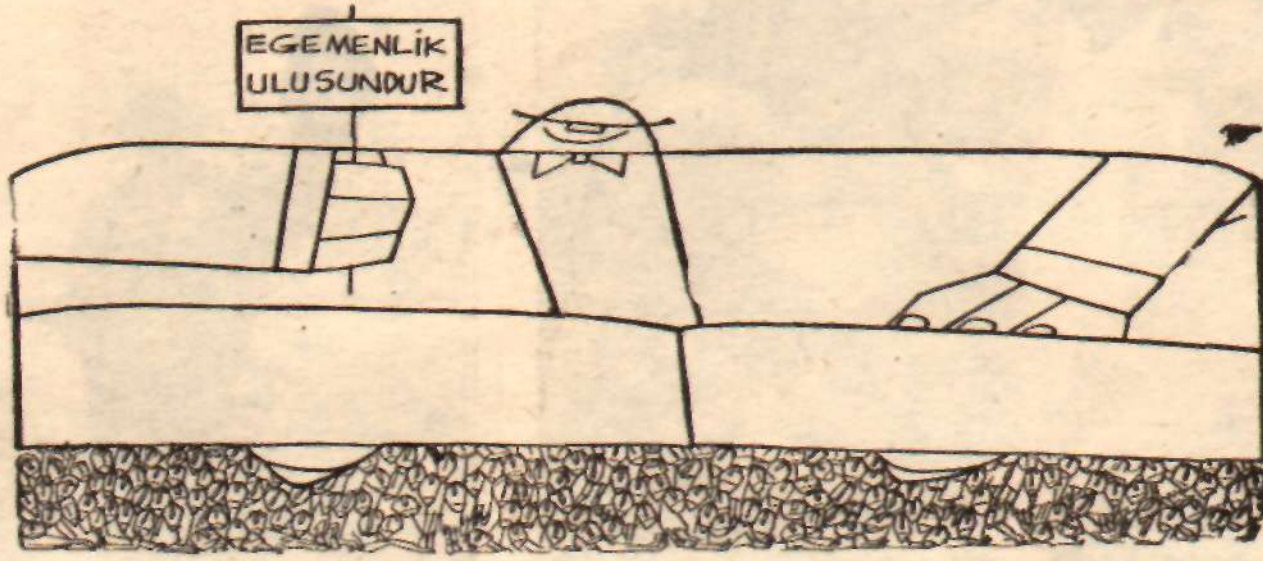
«Anayasa size toprak verilmesini emreder. Anayasaya sahip çıkarak toprak isteyiniz. Anayasa Kuvvay Milliye ruhunun canlı tutulmasını emreder. Anayasaya sahip çıkarak İkinci Milli Kurtuluş mücadelemizi cesaretle yürütünüz.»

«Siz uyandıkça kurtuluş günü yaklaşmaktadır.» Emekçi kitlelerin mitingleri, protestoları devam edecektir. Her çeşit faşist baskılara rağmen... Bu soygun düzeni son bulana, emekçi kitlelerin emeğinin karşılığını aldığı sosyalist düzen kurulana, köylü toprağa kavuşana kadar...

İskele Babaları ve Çocuklar

Gençlerin O.D.T.Ü.'sini (İşgal filân değil) millileştirme hareketi, illerde, devrimci eylemin nirengi noktalarından biri olarak anılacaktır. Çünkü bu hareket üniversitemizdeki kaynağımıza gayri dönülmeyecek bir açık, belirlilik kazandırmış, böylece genel siyasa alanında yeni ve gerçeklere daha uygun bir kutuplaşmaya sonuçlanacağı şimdiden belli olan bir konuşmaya yol açmıştır. Bundan böyle, siyasal köşe - kapmaca zorlaşmakta ve kuvvetler kendi tarihsel yuvaları içine otur-mağa zorlanmaktadır. Gençler içinden çıktıkları, yada içine girmek üzere yetiştirildikleri egemen sınıfla ilişkilerini kökten koparıp, emekçi sınıfla ölüm - kahm birliğine girerek, yani devrimci çizgiyi olanca kalınlığıyla çekerek, yurdun ahıyazısına sahip çıkma iddialarını kesin bir seçme zoru karşısında bırakmışlardır. Ya halktan, haktan, bağımsızlıktan yanasın, yada sömürüden, sömürücüden, bağımlılıktan yanasın... Seç birinden birini! diyorlar Devrimciliği ayna karşısında şapka seçme cilvesinden öte geçmemiş olanlar, bu çil kasket çağrısı karşısında bozulmuşlardır, daha da bozulacaklardır. İsyanları bundandır, hop - oturup hop - kalkmaları bundandır. Biz sizlerden elimizi yıktırırız, ne haliniz varsa görün! deyip, güzelim üniversiteyi Kurdaş'ın süngülü kürtaşı ameliyesine terketmeleri bundandır. Bu, babalarla çocuklar arasındaki bir kuşak meselesi değil, bir namus ve t...k meselesidir. Missouri'lerin topraklarına yavaş yavaş sürerler iskele babalığı etmiş olanların babalığı bu kadar olacaktı elbet... Ve elbet efsanevi Eeevit hüsnüniyeti ergeç böyle bir sul-kast'e döndürülecekti. Anlamıyorlar ki, gençlere karşı giriştikleri bu tecrit manevrası, aslında, kendilerini Milli Mücadele geleneginden ve Milli Kurtuluş geleceğinden tecrit etmedir. Gençlerin bugünkü yalnızlığı ise halklaşmanın ve halklaşarak çoğullaşmanın, güçlaşmanın, yığınlaşmanın başlangıcıdır. Öte yandan devrimci kadroyu şimdiye dek üstüne kurulu oturulacak bir bisiklet kadrosu bellemiş olanlar da artık kavramınlar ki, yarının devrimci kadrosu bu gençlerin arasından ve böyle, Avcı taburlarına karşı döğüşe döğüşe kurulacaktır.

Can YÜCEL

Paşa'nın ve Amerika'nın oyunları

İdris KÜÇÜKÖMER

PAŞA'nın 10 Nisan 1969 tarihli demecinde Ulus'ta verilmiş şöyledir:

«Bazı Cumhuriyet Halk Partilileri Birleşik Amerika'ya davet edilmeleri ve seyahatleri de ele alarak, Amerika'nın Adalet Partisi'nden yüz çevirip CHP'ye meylettigi yolunda yorumlar yapılması veya Cumhuriyet Halk Partisi'nin bu davetlerden böyle anlamalar çıkardığına dair havadisler yayılmak istenmesi üzerine, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü dün, aşağıdaki demeci vermiştir:

— Bir müddet sabrettikten sonra bir açıklama yapmayı gerekli gördüm.

Biz, politika olarak, milletlere düşmanlık yapılmamasını, sırasını geldikçe, adlarıyla ilan ederiz.

Yabancı devletlerle ilişkilerin iç politika da yatırım konusu olması da, bizim geleneğimize ilkönce ve davranışımıza uymaz.

Herhangi bir yabancı devletle ilişkili iç politikada kullanmak, bağımsız bir Türkiye'nin özenine, menfaatine, haysiyetine aykırıdır.

Yabancı devletler davet yapabilirler; imkan olursa kabul edilir veya özür dlenir. Bunların hepsi nezaket hudutları içinde işlemlerdir. Bu yolda temaslar, milletler hayatında olağan şeylerdir.

Türk milletinin bu yoldan o yabancı devletlere daha yakın veya daha uzak olacağı ihtimalinin ne düşünmeye, ne anılmağa değeri vardır.

Bir defa kesin olarak kamu oyuna bildirilmeyi ödev saydım.

Aynı Paşa, D. Parti'nin son döneminde şöyle diyordu:

«Tarih kürsüsünden haliniz seyrediyorum. Suçluların telaşı içindedir.»

Biz şüphesiz tarih kürsüsünden değil de olaylar içinden seyrediyoruz: Subaylara vaktile «Millet düşmanınız» diyebilen İ. Paşa, Amerika ile iktidar için flörtünün açıklanması karşısında suçluların telaşı içindedir. Kısaca belirtelim.

● 1 — Büyük devletler bu arada Birleşik Amerika, (hattâ tahmin ettiğimize göre Rusya) Türkiye'de açık bir dengeszizliğe sebep olabilecek hareketleri istememektedir. B. Amerika, kendi dünya dengesi için gereken hesaplarında Türkiye'yi sabit bir durumda ele almak istemektedir. Amerika'nın Türkiye'nin ekonomik, politik ve askerî hayatı üzerindeki ağırlığını bütün partilerin gördüğü muhakkaktır.

● 2 — A. Parti Hükümeti bu dengeyi sağlamamakta, hattâ iktidar olamamaktadır. İstedigi bir kanunu gerekli kurullardan geçirmeye, uygulamaya muktedir gözükmemektedir. Milli Bakiye sistemini kaldıran A.P. değil, İ. Paşadır. Paşa istemeseydi, Milli Bakiye sistemi kalkmazdı.

● 3 — Tarihî yönetici bürokrasi'nin (kapitül-

ların) asıl partisi olan C.H.P. iktidarı, devlet mekanizmasından tam olarak sökülememiştir. (D. P. ve A.P.'ye rağmen).

Türkiye toplumunu için, eski değerler sisteminin, islami kültürün, irrasyonel mistik şeyler olduğu iddia edilebilir. Fakat Türkiye halkı için laiklik ve batılaşma akımının daha irrasyonel daha mistik olduğu da bize göre muhakkaktır. Ve bürokratik iktidar laik - batıcı ideolojisi ile büyük ölçüde halkın üstünde ve hattâ ona karşı düşen bir iktidardır.

● 4 — Amerika Türkiye'de istediği gibi bir denge ararken, Türkiye'de iktidar için mücadele eden güçleri kendi masasında sıralamaktadır. B. Amerika C.H.P.'nin iktidardaki yerini görmüştür. Onun ikinci plana atılmıyacağını anlamıştır. Doğrusu İ. Paşa da bunu iyi anlatmıştır. Paşa, A. Partisi'nin tecrübesiz politikasını Türkiye'deki huzursuzluğun beceriksiz bir aracı olarak teşhir etmiştir.

● 5 — C.H.P.'nin bürokratik hakimiyetine rağmen seçilmiş hükümet kuracak ekseriyeti asla alamıyacağını varsayıyoruz. A.P. Hükümeti vardır. Öyle ise Paşa ne ister. Şüphesiz Hükümetin C.H.P.'nin damgasını taşımasını. Bu nasıl yapılabilir? a) Orta Doğuda, önemli faktör olan B. Amerika ile bir ilişkisi olmadığını göstererek; b) Anti - Amerikancılığa varan huzursuzlukları «beceriksiz» dedikleri A.P. den daha ustaca durdurabileceğini göstererek.

● 6 — Paşa bu sınavı iyi vermekte, kurduğu iktidar planını, hattâ C.H.P.'ni de aşan bir iktidar planını iyi yürütmektedir. Son kongrede Partisini düzene sokmuş, onlara iktidar dopingi yapmıştır. Sosyalist olmayacaklarını da kesin olarak belirtmiştir.

Güçlenmek için gerek A.P.'nin gerek C.H.P.'nin nöbetleşe vurdıkları T.I.P. engelini Paşa parçalamıştır. Paşa kendi solunda sivri uç olarak her zaman gösterebileceği T.I.P.'nin kapanmasını elbet istemezdi. Fakat ayaklarına dolanmasını da hiç istemezdi. Milli Bakiye sistemi işte bunun için kaldırıldı. Diğer etkenlerden çok bu etken T.I.P.'ni bitiren iç kavgaya itti.

Huzursuzluk, anti - amerikancılık doğurduğu öne sürülen öğrenci hareketlerine gelince, Paşa onların da haklı olarak gelebileceğini göstermek istemiştir. Paşa bu hareketleri teşvik eder görünüş, sonra kesin dur emrini vermektedir. Bununla hem A. P. ve hem de sol yıpratılmaktadır. Halka ve Amerikaya, bunların sebebi A.P. Hükümetidir denilmekte; ve C.H.P. çizgisi dışında kalanlar da kesin olarak itham edilmektedir. Nitekim C.H.P. çevreleri ile Ortak cephe kurmak hayaline kapılanlara, Paşa Parti Merkez Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu aracılığı ile açık bir biçimde durumlarını bildirmiştir. Ashında kimlerle bir cephe kurulabileceğini bilme-

yenler, Türkiye tarımının gelen bürokratik devlet yapısını anlamayanlar, bürokrat - halk ilişkisini yok kabul edenler, C.H.P.'nin bu hareketle, çok daha vahim hallerde karşılaşılabilecekti. Ve bunun siyasi sadece kendilerine olmazdı. Paşa bu kendisine ters cepheyi bu güne kadar kullanmıştır.

● 7 — Paşa'nın bir süredenberi Amerikaya yakın olduğu söylenen çevre ve kişilerle temaslarını artırmış olması mümkündür. Burada, Ankaradaki boykotlardan sonra bir kısım öğrencilerin Anadolu'ya yayılarak «A.P.'ne oy vermemek» kampanyası açacaklarını gazetelerde okuduk. Bu gençlerle birlikte düşünelim, acaba K. Kurdaş ile Paşa arasında bir yakınlık var mıdır? v.s.

● 8 — Bâbü'lî'nin daha çok A.P.'ni tutan bazı büyük gazetelerinin bir süreden beri A.P.'ni eskisi gibi tutmadıklarını, hattâ A.P.'ne karşı sansasyonel iddialar ileri sürdüklerini gözliyoruz. Neden?

● 9 — Y.T.P.'ne eski Atatürkçüler! diyerek yapılan katliamlarda, D.P.'lilerin rollerini aşan bir bölme saiki acaba yok mudur? Tarihin garip gözüken gelişmesi içinde D.P. Lideri Celal Bayar, bu oyunda İ. Paşa'ya yardım eder gözükmektedir!

● 10 — Demirel'in Associated Press'e verdiği telaşlı beyanat nedendi? v.s.

● 11 — Paşa, bazı reformları yapmayacak mı? Bu anti - emperyalist bir hareket olmayacak mı? Paşa ortada işaretleri olan bir toprak reformu, v.s.'yi yapacaktır. Fakat yabancı sermayeyi gerçek yerine koyup karşı olamayan, Konsorsiyum'u kabul etmiş bulunan CHP, Amerika'nın ve Konsorsiyum'un istediği gibi bir toprak reformunu elbet davul zurna ile ilan edecek ve yapmaya çalışacaktır. Anti - emperyalist nitelikte bir toprak reformunu Paşa ve partisi yapamaz.

● 12 — Amerika denge istiyor, fakat kararını henüz vermiş gözüküyor. Önce bölerek, AP etrafında mı, yoksa CHP etrafında mı, yoksa AP ile CHP arasında mı bir koalisyon düşünmektedir? Bu olayların gelişmesine bağlıdır. Hattâ Pakistan'daki ne benzer bir durumu mu arzu edebilir?

● 13 — Bu olanaklar içinde T.I.P.'in stratejisi, temel çelişkiden önce ve onu gözlemek üzere öne alınacak çelişki tarihi bürokrat - halk ilişkisidir. Seçim kampanyası bu yoldan tezgahlanmalıdır. Bunun dışında ters cephe kurmak isteyenler bize göre yanılmaktadırlar. Onlara bir tavsiye: Bazı çevreler solcu'nun kim olduğunu iyi tanımlamalılar yada tanımlamada metodlarını açıklamalılar.

● 14 — Paşa'nın yukarıya aldığımız demecinde sabrının taşması, kesin ifadeli ödev yapması boğuna değildir.

Kim suçluların telaşı içinde olan?

Demirel'in kapitalist kalkınma modeli

İnönü'nün kapıkulu kalkınma modeli

Demirtaş CEYHUN

KITAPTA, «Millî Devrimci Kalkınma Yolu»

adıyla tanınan, «montaj bilim» eserleri bu «Kapıkulu Tipi Kalkınma Modeli» önerisinin yanında, az gelişmiş ülke kalkınması için bir de «Komünist Kalkınma Yolu» ve «Amerikan Tipi, yabancı sermayeye ve özel sektöre dayanan kalkınma yolu»ndan söz açılmaktadır. Az gelişmiş ülke kalkınması için, «Kapıkulu Tipi Kalkınma Modeli»nin sanki alternatifleriymiş gibi gösterilen bu iki «yol» ise, başlıklarından bile daha ilk bakışta anlaşılacağı gibi, gerçekten bilimsel anlamları olan terimler değildir. Çünkü, toplumsal kalkınma, yazarın da bir yerde değindiği gibi, düzen değişmesi sorundur, toplumun bir denge düzeyinden, bir başka denge düzeyine geçirilmesi sorundur, yani toplumun işleme biçiminin değişmesi halidir. Sadece bir nicel büyüme değil, bir nitel değişiklikten geçmektedir. Oysa, gerek toplum bilim yasalarına göre ve gerekse yer yüzündeki mevcut örneklerle göre bilmekteyiz ki, iki ayrı toplum dengesi biçimi vardır; a) Kapitalist toplum dengesi biçimi, b) Sosyalist toplum dengesi biçimi. İlk kez Oscar Lange'nin değindiği millî kurtuluş savaşlarından sonra bağımsızlıklarını elde eden üçüncü dünya ülkelerinin kalkınma çabaları ise, henüz sonuçlanmış deneyler olmadığı için, yani bu ülkeler halen bir toplumsal denge haline kavuşmamış oldukları için bu deneyler, bir kalkınma biçimi olarak ne derece geçerlidir, bilinmemektedir.

Gene biliyoruz ki, Komünizm, bir devlet organizasyonu ve marksist anlamda bir sınıfsız toplum biçimidir.

Oysa yazar, belirttiği kalkınma yollarını tanımlarken ve aşamalarını yaparken, soruna; denge hali değişmesi kavramından yaklaşıp yerine, ekonomik büyüme fenomenlerini sıptayarak, kolay yoldan sonuç almaya tercih etmiştir. Bu nedenle klasik terminolojiyi kullanmamış ve örneğin, «sosyalist kalkınma biçimi» teorisine, daha ileri bir aşamadaki bir organizasyonu anlatan bir terimle, «Komünist Kalkınma yolu» diyerek, böylece marksizm biliminin de, yünlürlükteki faşist kanunlara göre meşruiyet sınırları dışına düşürülmesine çalışmıştır. Aynı şekilde, «Kapitalist Kalkınma Biçimi» terimi yerine de, «Amerikan tipi, yabancı sermayeye ve özel sektöre dayanan kalkınma yolu» gibi mevcut düzenin eleştirisi anlamındaki bir cümleyi kullanmıştır. Ayrıca kalkınmanın, bir toplumsal determinizm meselesi olduğuna, yani toplumların iç

evrimlerinin, süreçleri sonunda belirli aşamalara vardığı ve her aşamada bir özgül dengeye kavuştuğuna da değinmemiştir. Gene, kapitalist toplumların, iç dinamiklerinin ve doğal evrimlerinin oluşturdugu ekonomik ve sosyal devrimler sonunda bir denge haline kavuştukları gerçeğini de görmezlikten gelmiştir. Tabii giderek, sosyalist toplum dengesi halinin, toplumsal gelişme sürecinin son aşaması olarak gerçekleşeceği hakkındaki marksist teoriyle de ilgilenmemiştir. Ama buna karşılık, montaj bilim diye adlandırdığımız bu gayri ilmi sistematizasyonu, bu bölümde de kullanmış ve örneğin, güya «sosyalist kalkınma biçimi»ni açıklamasına, Rusya örneğinden hareketle, 1917 ihtilali ve sonrası fenomenlerinin hikayesine girmiştir. Bu deneydeki ekonomik çabaları, ama sadece ekonomik çabaları, üstelik bütünden de soyutlayarak, aktarmakla yetinmiştir. Ardından da, Rusya olayını, bir genellemeyle, «sosyalist toplum dengesine geçiş biçimi» olarak göstermiştir. Oysa, bütün bilim adamlarınca bilinmektedir ki, Rusya tatbikatı, marksist teorinin açıkladığı, sosyalist gelişme biçimine uygun bir olay değildir. Bu gerçeği aslında yazar da bilmektedir ama, incelemede, 1917 ihtilalinin, toplum yapısında egemen olan soyut mekanizmaları sonra yarattıkları bir olgu olup olmadığı, gene 1917 ihtilalinin sosyalist nitelikli bir halk hareketi olup olmadığı hususlarındaki soruları sormaktan da nendense ısrarla kaçınmaktadır.

Oysa bugün artık bilmekteyiz ki, Rus ihtilalleri serisinin temelinde,

Çarlık düzeninden, yani kapitalist gelişmenin bir safhası olan monarşiden, burjuva demokrasisine geçiş emelleri yatmaktadır. 1917 ihtilalinin başlangıçtaki amacı da, gene bu doğrultuda olup, feodaliteden kapitalist ekonomiye geçiş gerçekleştirmektir. Ama ne var ki, ihtilal hareketi içinde bulunan sosyalist güçler, yani etkin bir aşanlık, zorlamayla, bu ihtilale amaç değiştirmiştir. Öyleyse, Rusya tatbikatı, kapitalist toplum biçiminden, sosyalist toplum biçimine geçişin, muhakkak bir yoldur, fakat tek yolu olarak elbette gösterilemez. Nedeni, yazar, üstelik bilimsel bir davanı, «Sosyalist Gelişme Biçimi»ni, sadece ve sadece ihtilalle gerçekleştirebilecek bir proleterya diktatörlüğü olarak göstermekte herhangi bir bilimsel sakınca görmemektedir. Yedi madde halinde özetlediği bu kalkınma yolunun ilkeleri de, yukarıda da belirttiğimiz gibi, yazarın, konuya nasıl yaklaştığının açık bir belgesidir. Yani, bu yedi ilkenin beşi, ekonomik yapı kurumları ile ilgilidir ve Rusya deneyindeki ekonomik büyüme serisinin sağlayan fenomenleri kapsamaktadır.

Yazarın, «Amerikan tipi» başlığıyla bir başka alternatifmiş gibi gösterdiği diğer yoldan ise, günümü-

ze kadar kalkınmış herhangi bir az gelişmiş ülke olmadığı gene yazar tarafından açıklandığına göre, böyle oir toplumsal kalkınma modelinin olamayacağına hükmetmek, sanırım yanlış bir davranış olmamak gerektir.

Burada, bölümü bitirmeden, yazarın planlama faaliyetleriyle ilgili görüşlerine de kısaca değinmek isteriz. Çünkü, yurdumuz için de son yıllarda gittikçe önem kazanan bir tehlike durumu, yani planlama faaliyetleri üzerine bir kavram karıştırılmasının teşvikî hall, Avcıoğlu'nun kitabında da kendini göstermektedir. Hemen belirtelim ki, toplumsal gelişme kavramı ile, ekonomik büyüme kavramlarının karıştırılması, bizce, planlama faaliyetleriyle ilgili kavramların karıştırılmasını da zorunlu kılmakta ve bu bilinçte ısrar, planlama faaliyetlerinin dejenerasyonunda en önemli etken olmaktadır. Bu durumun nedenlerini de şöyle özetleyebiliriz:

Son yıllarda, sömürücü batılı kapitalist devletler, özellikle az gelişmiş ülkelerdeki statükonun bir süre daha sürdürülebilmesi için, planlama faaliyetlerinden de, bir yeni araç olarak yararlanmaya başlamışlardır. Oysa, temelde ilkel de olsa kapitalist nitelikli yapılara sahip bu toplumlarda, planlama faaliyetleri, toplumsal yapıyla bağdaşmadığı için, tez sürede dejenerasyon olmaktadır. Çünkü bilindiği gibi, planlama, sadece bir teknik değil, toplumsal kârılık esasından hareket ederek, bir topluma yeni bir işleme biçimi kazandırılması eylemidir. Dolayısıyla da, toplumun denge biçimini değiştirmeyi ve sürekli olarak geliştirmeyi amaç edindiğinden, devrimcidir. Genel karakterini piyasa ekonomisinin şekillendirdiği kapitalizm ise, özel kârılık esasına dayandığından, toplumun nitel değişikliğini amaç edinmiş bir toplumsal faaliyet olan planlamayla teorikman bağdaşamamaktadır. Çünkü kapitalizm, mevcut üretim ve dolayısıyla mülkiyet ilişkilerinin korunmasını kendisine amaç edinmiştir. Gene, üretim hacmini ve yeniden üretimi, üretim araçlarının mülkiyetine sahip imtiyazlı sınıfların iradeleri ve kararları tayin etmektedir. Bu ekonomilerde söz konusu olan, ancak piyasa ekonomisinin şartlandırdığı sınırlar içindeki nicel çoğalmalar, büyümelerdir. Nicel çoğalmalar ise, bir teknik sorundur. Plan-

İdris Küçükömer
Düzenin
yabancılaşması

BATILAŞMA

7,5 lira

İdris Küçükömer, Batılama'nın halka nasıl karşı düştüğünü, İslamcı - doğucu halk kitleleri ile bugün CHP tarafından temsil edilen batıcı laik bürokratlar arasındaki mücadelenin nedenlerini ortaya koyarak sosyalistlere stratejik ipuçları vermektedir.

Türkiye için hangi kalkınma modeli ?

ama kavramıyla esasta bir ilişkisi yoktur. Öyleyse, kapitalist toplumlar-
da, bilimsel anlamda bir planlama
faaliyetinin gerçekleştirilmesi imkan-
sızdır. Nitekim bugüne kadarki de-
neylerimizde de, bu gerçek açıkça
görülmektedir. Yani, kapitalist yapı-
ya sahip toplumlarda yürütülen plan-
lama faaliyetleri, aslında sadece ekono-
minin değişik sektörlerindeki nicel
göçmelerin koordinasyonu amacını
güden bir «ekonomik programlar har-
arlaması» faaliyeti olmasından, bu faa-
liyetlere «planlama» adı verilmemel-
dir.

Ama ne var ki, belirli bir çevre,
bazı sektörlerin nicel gelişmesi ile il-
gili az gelişmiş ülkelerde uygulanan
bu «ekonomik programlanma» faa-
liyetlerini, ısrarla bir «kalkınma pla-
ması» faaliyeti olarak benimsetmek is-
temektedir. Böylece, «planlama» kav-
ramı ile, «programlama» ve «proje-
lendirme» kavramları karıştırılmak-
tadır. Oysa, «büyüme planlaması» sek-
linde tanımlayabileceğimiz, «program-
lama» ve «projelendirme» kavramlarıyla
ilgili faaliyet, bir aritmetiksel düşün-
cenin eseri olduğu halde, «kalkınma
planlaması» faaliyeti, daha geniş bir
muayene eseri olup, çok boyutlu
bir kavramdır. Bu nedenle de, «kal-
kınma planlaması», kamu yararına
dönük bir karar disiplini girmiş,
merkeziyetçi bir kararlar sistemini
sorunu kullmaktadır.

Burada hemen bir noktayı daha
belirtmeliyiz. Bilindiği gibi kapitalist
mülkiyet, üretim araçlarının mutlak
ve özel mülkiyetidir. Sosyalist mülki-
yet ise, gerçek anlamda, üretim araç-
larının ortaklaşa bir mutlak mülki-
yeti olmayıp, karar organları mülki-
yetidir. Yani, planlama faaliyetlerin-
deki «milleri karar organları» ile, pro-
gramlama faaliyetlerindeki «günlük ka-
rar organları»na hakimiyet, sosyalist
mülkiyetin temelidir. Bu karar organ-
larının bütünlüğüne hali de, bizce
sosyalist iradenin kendisidir.

Sayın Avcıoğlu, işte bu planlama
ve programlama faaliyetleri arasın-
daki farkla, sosyalist mülkiyetin ka-
rar organlarına hakimiyet olduğu ger-
çeğine dikkat etmeyecek, sosyalist
ülkelerdeki merkeziyetçi kararlar siste-
minin ve sosyalist planlama faaliye-
tinin eleştirisine girmektedir. Örne-
ğin, «Merkeziyetçi planlama tekniği,
az gelişmişlikten çıkma yolunda ba-
sarılı olmuştur.» diyerek, planlama faa-
liyetinin, yapısı gereği zorunlu kıldı-
ğı bir sistemin doğruluğunu saptadı-
ktan sonra, «Fakat sanayileşmenin
gerçekleştirilmesi ve ekonominin kar-
masık bir yapı kazanması üzerine,
Sovyet tipi merkeziyetçilik, ısrarla
yol açmış ve ekonomik gelişmeyi en-
gellemeye başlamıştır.» diyerek de,
aynı sistemi, kapsamı dışındaki baş-
ka faaliyetler yüzünden eleştirebil-
mektedir. Hatta daha da ileri gidip,
merkeziyetçi kararlar sisteminden art-
ık bu sosyalist ülkelerde vazgeçil-
mekteymiş sanısını uyandırabilecek
bir ifadeyle, «Mesela Çekoslovakya'n-
ın son yıllardaki kalkınma güçlük-
leri, merkeziyetçi planlamaya atfedil-
miştir. Bu sebeple, teşebbüslere daha
geniş serbestlik ve maddi teşvik un-
surları tanıyan planlama tekniklerine

yönelinmektedir.» diyerek, planlama
faaliyetleri bütünlüğü içerisindeki bu
«milleri karar organları», «günlük ka-
rar organları» ayrımının, bir anlam-
da aşamasının gerçekleştirilmesini,
bir geri dönüş olarak yorumlayabil-
mektedir. Yani, örneğin tekstil iş ko-
lundaki genel kararlarla, bir tekstil
fabrikasının işletme kararlarının, a-
ralarındaki farklılıklar nedeniyle ayrı
kademelerde alınması halini, sos-
yalist planlamanın bir yeniliği say-
maktadır.

Yazar, bu yeni önerisini tanımlar-
ken, sık sık, toplumumuzun kalkın-
abilmesi için, halen iktidarda olan ve
yabancılarla işbirliği halinde bulunan
ağa, tefeci ve aracı tüccarlardan kuru-
lu tutucu güçler çemberinin kırılması
zorunluluğundan söz açmaktadır. Ve
gene, önerilen bu yeni «Kapıkulu Ti-
pi Kalkınma» modeline göre, bu çem-
berin kırılması, ancak Milliyetçi -
Devrimci güçler iktidarında mümkün
olabilecektir. Burada akla bir takım
sorular gelmektedir: Acaba sadece bu
çemberin kırılması, yani anti - ame-
rikan savagın kazanılması ve tutucu
güçlerin mağlup edilmesi, kalkınma-
yı gerçekleştirebilecek midir? Ge-
ne, bu güçlerin mağlup edilebilmesi,
hangi toplumsal etkenlerin, hangi a-
gamlara kavuşmasına bağlıdır?

Bizce, birinci soruya olumlu bir
cevap verebilmek son derece güçtür.
Elbette bu güçlerin kırılması, kalkın-
ma savagının kazanılması için şart-
tır, fakat, sadece bu koalisyondan
politik gücünden kırılmasıyla kalkın-
ma gerçekleştirilemez. Gene, kalkın-
manın; sadece ekonomik yapı kurum-
larının değiştirilmesi, ya da geliştiril-
mesiyle mümkün olmadığı da, bugü-
ne kadarki sayısız deneylerden bilin-
mektedir. Öyleyse, toplumsal kalkın-
ma; temel kurumlar da olsa, toplum
bütünlüğü içerisindeki bir veya bir
kaç kurumun değiştirilmesi veya ge-
leştirilmesi demek değildir.

Biz, «Yağma Edilen Türkiye» ad-
lı kitabımızın «Az Gelişmiş Ülke Kal-
kınmasının geçiş dönemleri için bir
teori araştırması» başlıklı bölümün-
de, toplumsal entegrasyonun analizi-
ne girişirken, klasik marksist termi-
nolojinin alt yapı - üst yapı kavram-

larını yetersiz bulmuş ve Marksizmin
kurulduğu tarihten bu yana geçen
süre içinde büyük bir gelişme göste-
ren fizik ve kimya bilimlerinin, cisim-
lerin mekanığı ve organizmalarla ilgli
yeni teorilerinden de yararlanarak,
«çok mekanlar sistemi» diye adlandı-
rdığımız yeni bir metodoloji ile, top-
lum bütünlüğünü yaratan etkin vek-
törlerin gematize edilmesine çalışmış-
tık. O çalışmamızda da belirttiğimiz
gibi, bizce toplum bütünlüğü; bir çe-
kirdek mekan çevresinde sürekli de-
vinim halinde olan çok sayıda soyut
mekanın ve bu mekanların yarattığı
çok sayıda kurumların bütünlüğüne
halidir. Bu nedenle de, bir toplum büt-
ünlüğünün, bir denge halinden, bir
başka denge haline geçişi, ancak bu
soyut mekanların tamamının, ya da
çoğunluğunun aynı süreç içinde bir
nitel değişikliğe uğramasıyla müm-
kün olabilmektedir. Yani, örneğin bir
toplumun kalkınabilmesi, o toplum i-
çindeki, halen tanımladığımız ekono-
mik mekan (çekirdek mekan) kurum-
larının, sosyolojik mekan kurumları-
nın, uluslararası sosyo - ekonomik me-
kan kurumlarının, politik mekan ku-
rumlarının, demografik mekan ku-
rumlarının, psikolojik mekan kurum-
larının, kültürel mekan kurumlarının,
teknolojik mekan kurumlarının, v.b.,
aynı süreç içinde belirli bir aşamaya
erişebilmelerine bağlıdır. Bu mekan
kurumlarından sadece birinin nicel
göçmesi, hatta nitel değişmesi, o
mekan kurumlarının bütünlüğüne yaba-
cılığına tehlikesini de beraberinde
getirdiğinden, kalkınma bir türlü ge-
çekletememektedir. Görüldüğü gibi
kalkınma, sadece mülkiyet kurumunun
nitel değişmesi ve ekonomik faaliyet-
lerin programlanmasıyla nicel büyü-
melerinin sağlanması sorunu değildir.
Gene, kalkınma; ne sadece bir sosyo-
lojik mekan kurumu olan devlet orga-
nizasyonunun olgunluğa erdirilmesi-
dir, ne bağımsızlık sorunudur, ne bir
başka grubun iktidarı konusudur ve
ne de sadece bir eğitim, v.s. işidir.
Kalkınma, kurumların topyekun ge-
leştirilmesine dönük, bir faaliyetler
bütünlüğüdür.

Son olarak bir noktaya daha de-
ğinmek isteriz: Yazımızın başında,

kurumların dinamiklerinin bir bileş-
kesi olarak nitelediğimiz insan, elbet-
te toplumsal kalkınma sorunu için de
en önemli olgudur. Çünkü, bizce bütün
bu soyut mekanları yaratan, coğrafik
mekan üzerinde somutlaşmış
kurumlar aracılığıyla bu mekanların
gelişmelerini disiplin altına alan, on-
lara yön ve hız verebilen, insandır.
Ama ne var ki, insan, yarattığı bu
soyut mekanların sonuçta bir çeşit
kölesidir. Çünkü, insanları, gene bu
soyut mekan olguları biçimlendirmek-
tedir. İşte sınıflama olgusu da, bu
soyut mekanların insanları biçimlen-
dirmesi halidir. Fakat, soyut mekanlar
toplumun insanları biçimlendirerek,
sınıflama olgusunu gerçekleştirebi-
meleri de, önce kendilerinin bir enteg-
rasyon, yani bir toplum dengesi hal-
i yaratmalarına bağlıdır. İşte bizce u-
zerinde önemle durulması gereken
nokta budur. Türk toplumu, halen
dengesiz, geri kalmış bir toplumdur.
Yani, soyut mekanları, homojen bir
yapıya kavuşmamıştır, dolayısıyla de
bir mekanlar entegrasyonundan söz
agılamaz. Burada sormak gerek-
mektedir: Türk toplumunda sınıflama ol-
gusu gerçekleşmiş midir? Yoksa, ba-
zı mekan olgularının yarattığı, insan
gruplanmaları mı vardır? Bu, diğer
lerinden bağımız ve sadece mekan
olgularının yarattığı ayrı ayrı grup-
ların, kümelenmeleri, belirli kesim-
ler de toplanmaları mümkün müdür?
Toplumu bir denge haline kavuştur-
makta, acaba bu kümelenmelerden
ya da kesimleşmelerden ne ölçüde ya-
ralanabiliriz?

Tabii, bu soruların cevaplarını ne
Sayın Ahmet Hamdi Başar'ın dey-
imle bir Kapıkulu İdeologu olan Sa-
yın Doğan Avcıoğlu'ndan, ne de
«Montaj Bilim» diye adlandırdığımız
fenomen hikayeciliğinden bekleyebil-
riz.

Fakat gene de, Sayın Yazara, bi-
ze, Tanzimattan bu yana ki toplumsal
fenomenlerimizi çok tath bir üslupla
anlatır bir ansiklopedi kazandırdığı i-
çin teşekkürü borç biliriz.

(SON)

Emekçi
halik
kitlelerinin
karar ve
denetim
organlarında
bizzat söz
sahibi
olarak
gerçekleşti-
recekleri
sosyalist
kalkınma
modeli

Bülent Ecevit'e Açık Mektup

● Ortanın solunda bir partinin, başka gelir kaynakları olmadığını ileri sürerek halktan yardım kampanyasına başvurduğunu öğrendik. Biz, Akhisar'lı tütün emekçileri, bu haberi duyar duymaz gülmeden edemedik. Sayın Ecevit «halk» kavramından neyi anlıyor? Bize göre halk, kol emeğiyle geçinen emekçi yığınlarıdır. Sayın Ecevit'in partisinin, tığa örgütlerinin yöneticilerinin hangisi emekçi? Örneğin çevremizde, koca tütün kentinde, CHP'nin ilçe başkanı bir tütün tüccarındı. Diğer yöneticiler de toprak ağası, şehir burjuvazisi ve yıllık bol gelir sağlayan aydın - bürokratlardır. Örgütlerinin bütün masrafları bu kimseler tarafından karşılanan Sayın Ecevit'in partisinin, şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da halkın desteğinden nasibini olmayacaktır. Bunun ötesi halk dalkavukluğu edebiyatıdır. Türkiye'de kurulduğundan beri gücünü gerçek halktan alan bir parti varsa, o da TİP'tir. Partimizin tağradaki örgütlerinin geliri, fakara üyelerin çocuklarının nafakasından keserek ödedikleri aidat ve ödentilerden sağlanır.

İBRAHİM EVCI
(TİP Akhisar Yön. K. Üyesi)

Karabük'te Bürokrat Terörü

● Karabük 55.000 nüfusludur. Nüfusun yüzde 95'i işçi aileleridir. Burada AP ve gerici Çelik İş Sendikası'nın müfettiş faaliyetleriyle «Bugün» gibi, «İlahi Işık» gibi milleti zehirleyen gazete, dergi ve broşürler işletmelerin içinde dahi serbestçe satılıyor. Hal böyle iken bizim dışarıda dağıttığımız TİP Zonguldak İl Teşkilatı'nın «Sömürüye Yumru» Gazetesi, İTÜ'nün gönderdiği kitap ve broşürlerin dağıtımını önlemek için Karabük Demir Çelik İşletmesi Yöneticileri tarafından işten atılma tehditleri ve en âdice şantajlar yapılıyor. En yakın arkadaşlarımız, partiye kayıtlı olmadıkları halde, işten atılmakla, hapsedilmekle tehdit ediliyor. Son olarak, beni tanısan tanımasan, 15 kişinin ifadesi alındı. Hem de ne ifade... «Kaç kardeşiniz var?», «Kardeşleriniz ne iş yapıyor?», «Halis size ne anlatıyor?», «Doğruyu söylemezseniz sizi tımarhaneye gönderirim.», «Sivri akıldarımız size ve daha bir sürü ipe sapa gelmez laflar. Son olarak da beni ifadeye çağırıldılar. Sözlü olarak ifade vermedim. Onların üslubuna uygun olarak yazılı ifade gönderdim. Bir kaç gün zarfında hesap pusulasını elimde tutuştururlar» unedivorum.

HALİS ÖZKAN
(TİP Karabük İlçe Sekreteri)

Kızıl Bayrak Hikâyesi Yazarına

● İlahi Ali Karakurt ağabeyimiz. Nat Pinkerton, Sherlock Holmes, James Bond, Dedektif Nik, Zehir Hafize, bunların hepsi haltetmiş senin yanında... Neydi o malûm gazetede verdiğin o heyecan uyandırıcı haber. Bizim zehir hafize Sükan bile sana gıpta etmiştir. Doğrusunu istersen ben de kıskanmadım değil, seninle bunca senelik hukukumuz var. Bunca beraber kadeh tokuşturduk. Ama sonunda sen arkadaşlığımıza ihanet ettin. Öyle ya, bu kadar muhayyale zenginliğini hangi içkiden, hangi meyhanenin hangi mezesinden aldığını söylemedin. Böyle mi olmalı? Beyni çatlatan, insanları bir rüya âleminde dolaştıran bu içkinin adını eğer bana söylemezsen, bunca senelik içki arkadaşlığımız sana haram, öteki dünyada iki elim yakanda olsun...

NEBİL SEZER
(İstanbul)

Culuk Köyü'nde Toprak Kavgası

● Bir süre önce Türkiye'nin en çok satan gazetelerinden birinde şu haber yayınlandı: «Zeynep Aksu, en büyük toprak sahibesi oldu... Kilyos'tan Istranca dağlarını etkilerine kadar olan arazinin hepsi onunmuş. İçinde ormanlar varmış, köyler, ovalar, yaylalar varmış. Çünkü zamanın padişahı öyle insan buyurmuş, şol dağın ardına kadar uzanan topraklar senin olsun Rıza, demiş.» Bu sayede 1969 yılında Zeynep Aksu adında bir HANIM AĞA daha türemiş. Masal değil, gerçek bu! En son padişah kellesini kurtarmak için yurt dışına kaçmış, fakat padişahın buyruklarıyla verilen topraklar dedelerden torunlara devredilmekte. Ama toprak reformunun adı bile anılmamakta. Bunun içindir ki, köylüler toprak reformunu kendileri yapmağa kalkmaktalar. İşte Atalan, Gölüce köylülerinden sonra Haymana'nın Culuk köylüleri de toprak kavgasına girmişlerdir. Üç ağanın elinde otuzbin dönüm toprak (altıbin dönümden fazlası hazinenin), bu bütün bir köylü topraksız Culuk'ta. Baskı da fayda etmez, bu feodal kalıntı düzenle Türk köylüsünün mutlu, kavgasız, kansız yaşaması olanaksız. Bunun aksini savunmak, halk çocuğu jandarmalara emir verip köylülere ateş ettirmeye kalkmak ise delilikten başka bir şey değildir. Atalan Üsküdar'ı geçiyor nerdeyse...

MEHMET GEZER
(Haymana)

ÖĞRETMENLER DEVRİM İÇİN EĞİTİM MİTINGİNDE
— TÖS'ün büyük devrimci potansiyeli —

Devrimci TÖS üyelerinin bildirisi

Öğretmenler Devrimci Dayanışma Hareketi

TÜRKİYE'deki öğretmen kitlesinin en büyük örgütü olan Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın kuruluş amaçlarına uygun olarak gerçek devrimci bir niteliğe kavuşturulması için Türkiye'nin dört bir yanından yüzlerce öğretmen katıldığı bir devrimci dayanışma hareketi başlatılmıştır.

Bilindiği gibi, TÖS'ün kuruluşundan bu yana örgüt devamlı surette bazı anlaşmazlıklara sahne olmuş, bu anlaşmazlıklardan bazıları temel strateji üzerindeki görüşlerde kendisini gösterirken, zaman zaman kişisel çekişmeler de ön plana çıkmıştır.

Devrimci dayanışma hareketini başlatan öğretmenler ise, yayınladıkları ilk bildiride kişilere ait bir savaş yada ün sağlama niyetinin olmadığını, kişisel didişmelerin ve dağınıklığın yerine ilkeler çevresinde birleşip dayanışmanın amaçlandığını belirtmişlerdir.

TÖS Devrimci Dayanışma Bildirisi'nin başlangıcında, hareketi gerektiren nedenler şöyle açıklanmaktadır:

«TÖS, devrimcilerin umut ve heyecanla kurdukları, destekledikleri bir kuruluştur. Bu umut ve heyecan daha ikinci yılında yerini genel merkezdeki bilinen anlaşmazlıklara bıraktı. Bu anlaşmazlığa çözüm yolu bulup TÖS'ü görevlerini yapmaktan alakayan engelleri ortadan kaldırmak amacıyla toplanan olağanüstü kongre beklenen çözümü getiremedi. Üstelik bu kongrede büyük bir çoğunluğun oyları ile aynı listeden seçilen yönetici ekip içinde daha seçkin listelerinin mürekkebi kurumdan gene bilinen anlaşmazlığa parçalanma patlak verdi. Bu sonuç da gösterdi ki, yeni yönetici ekip, (bazılarıyla), devrimci düşüncenin ve eylemlerin istediği ekip değildir.

Bugün artık TÖS'te kuruluş yıllarının devrimci heyecanı tavsatılmıştır. Ulusal geçmişimizde örneklerini gördüğümüz gibi, sınıfsal bilinçlenmeyi ge-

ciktirmek, saptırmak ve yozlaştırmak amacıyla «devrimci görünme» yöntemi, TÖS'ün şimdi ki yönetiminde de benimsenmiş görünmektedir.»

Bildiride daha sonra öğretmen kitlesinin «devrim için eğitime» ilkesini benimsediği, sendikaların devrimci bir tabana sahip bulundugu belirtildikten sonra yöneticilere şu eleştiriler yöneltilmektedir:

«1 — Tam bir başarısızlıkla sonuçlanan halktan kopuk ve gürültülü DİRENME girişimi TÖS'ü işveren bakanlık karşısında güç duruma düşürdüktan

başka o güne kadarki devrimci birikimin kötüye kullanılması, daha sonra girişilecek bu tür eylemlerin ciddiye alınmaması ve bilinen baskıların öncü kadrolar üzerinde yoğunlaştırılması sonucunu doğurmuştur.

2 — Devrimci örgütler gücünü daha çok DİRİ ve MILİTAN üyelerinden alırlar. Bu üyeler de eylem yapırlarken örgütlerinin sağladığı güvenlik altında bulunurlar. Bu güvence ile eylem alanına atılan devrimci üyeleri egemen güçler kolayca teşhis edip türlü yollarla kıyarlar. ÖĞRETMEN KİYİMİ'ne

ANT'nın yeni kitabı

Douglas Bravo konuşuyor

Milli Kurtuluş
Cephesi

Venezuela Gerilla Hareketi'ni yöneten ve «Yeni Che» diye anılan Douglas Bravo, Milli Kurtuluş Cephesi'nin kuruluşunu, Komünist Partisi ile anlaşmazlığını, Küba ve diğer Latin Amerika ülkeleriyle ilişkilerini açıklıyor. Lüks krome bey renkli ofset kapak içinde 128 sayfa 5 Lira ■ Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI - P.K. 701 - İstanbul ■ Ankara Dağıtım: AYDIN KİTAPBEVİ ■ İstanbul Dağıtım: GE - DA ■ Ege Dağıtım: DATİC

Arkası yokmuş...

Doğu Anadolu'yu çerçeveleyen yüce dağlarda ve uzun, engebeli, yer yer baharda yeşilliklerle bezenen ovalarda dolaşmaktan kavrulmuş yanık kara bir yüzü vardı. Sağ yanığının kenarında, bıyığının biraz üstüne düşen bir çaban yeri. Alının üstünde kavgacılığın işaret, döğdügünü, döğdügü mü gösteren yara izleri. Terziden çıkma elbise giyiyor, kravat bağlıyor, başında fütürü var.

«— Valla lo... Çok gurbetlik çekmişim.»

diyor. Bunun anlamı, eziyet, meşakkat, kahr dolu bir ömür demektir. Yolu buraya düştükten sonra biraz celeplik etmiş. Davar almış, davar satmış. Gelişi çobanlıktan. Öylesine bezmış ki çobanlıktan.

«— Bundan sonra çobanım, mobanım bilmem. Kendim davarım, kendim otlarım.» diyor.

İnce kıyım, kaçak Bitlis tütününü içiyor. Küçük tabakasını özenerek çıkarıyor, açıyor, üstündeki kağıttan birini alıyor, sarıyor, dilile hafifçe islatarak bir cigara yapıyor. Kargımdakine:

«— Buyur lo...»

Bu, ince bir ikramdır. Sevmediklerine yapmazmış bu işi. Verdğine göre sevir.

«— Bizim köyde bir Musa dayı vardı... Celep... Mal alırdık. İşimiz düştüğü için hatırı sayardık... Dudak tiryakisi... Tütünü sardırır... İki üfler atardı... Ondan sonra, yeğen bir cigara... Bir, iki, üç, beş... Bıkardı... Yorulurdak cigara sarmaktan. Bir gün, gene istediğinde tabakayı verdim. Dayı, sen de kalsın, dedim. Niye? diye sordu. Sen bizden çok içiyorsun. Lazım olunca biz senden isteriz, dedim.»

Sevmediği biri cigara istemişti. Bunu, onu utandırmak için söylüyordu. Eklledi:

«— Ben, bundan sonra cigarayı bırakacağım.»

«— Niye?»

«— Kurban, tütün sarmadan usandım.»

Çayı tek şekerle, koyu demli içiyor. Geleni ağırlarken de çay söylüyor.

«— Bir çay iç kurban...»

Çay onun için soğanın cücüğü gibi bir şey.

Müteahhitlik etmiş. Kalkınma döneminde müteahhitlerin itibarda olduğu zamanlar. Epeyce de para kazanmış. Paralı adam, bir iş daha tutması gerekli. Hemşerileri söylemişler, YTP'ye girmiş.

«— Azizoglu büyük adam, hemşerimiz... Ama bizim başımızı yakıtı.»

«— Neden?»

«— Parti partı bilmezdik. Girdik. Karalisteye mi almışlar, bilmen netmişler. Hangi işe el attıysak gerisin geri. İflas ettik.»

Doğu Anadolu'nun yüce dağları ve geniş ovalarından sonra, bir de politikanın ticaretle ilişkili labirentlerinde yamış, kavrulmuş. Kültür azlığını zeka ile örtmeğe çalışmış ama yetmemiş. Onun için ne oluyor, demeye kalmamış. Kendini yerden bulmuş. Altından kalkamayacağı kadar borç ve ardından meteliksizlik. Vaktiyle elinin çok para görmesinden gelen güvenli bir konuşması var, fakat bununla ne kadar idare edecek?

«— Evin bahçesine çiçek ekiyorum.» diyor. «Tavuklar da var. Her gün beş, on, yirmi yumurta... Çocuklar yiyor. Başım kızarsa bir de tavuk keserim. Kurban buyur bir gün, bir tavuk keseyim sana... Çorba yaparız, pilav yaparız, etini yeriz. Rakı da alırsın. Kimseye muhtaç değiliz el-hamdülillah. Biz yılmayız hayattan.»

Tabakasını çıkardı, bir cigara daha sarıp verdi. Mis gibi Bitlis tütünü.

«— Memlekette bir değişim var. İstiyorlar ki oraya fabrika yapsınlar. Ama gene siyasetçiler girmiş araya... Oraya mı yapsınlar, başka yere mi? Adamımız yok ki üstüne varak... Elimize üç beş kuruş geçecek... Cihat Beyin bir adamını bulsak... Olacak... Olmaya, olacak, adamını bulamadık... Bir Kinyas Dayımız var. Ben giderim yeğen, senin işi görürüm dedi. Dedi, ses çıkmadı. Gidiyi mi, gitmiyi mi, bilmem. Mebusla olmuyor. İle de vekil lazım... Senin Vekil tanıdığın var mı?»

«— Yok, ne gezer...»

«— Öyleya sen Edeletli değilsen. Akıllı adamsın ama Edeletli değilsen... Edeletli olsan, seninle çok iş yapardık. Sen de halk için, fakir fıkara için çalışırsın. Yetmez ki... Önce kendin göneneceksin. Kendin zengin olacaksın. Ondan sonra halk vereceksin. Halk davar gimidir. Çoban tuz olmayınca, kimde tuz varsa onun ardından gider. Bu çoban da beni vaktiyle otlatmış, su verdi, tuz verdi, demez. O gün tuz kimde ona bakar. Bu okumuş için de böyle, cahil için de öyle. Sen benim dediğime bak. Çok görmüşem her bunu.»

Daha konuşacaktı. Hemşerileri geldiler, kulağına bir şeyler söylediler. Veda edip gitti.

TÖS'ün son olağanüstü kongresi beklenen çözümü getiremediği için bugün öğretmenler devrimci dayanışma hareketini başlatıyorlar.

niteliği de budur. Bu nedenle ki, devrimci bir örgüt olan TÖS, kıyılan üyelerinin güvenliğini sağlamak zorundadır. Sağlayamazsa, teker teker üyelerine karşı bu devini yapmış olmakla kalmaz, aynı zamanda bindiği dalı da kesmiş ve devrimci amaçlarına ters düşmüş olur. Yazık ki, bazı yöneticileri TÖS'ü bu tersliğe düşürmektedir. Öğretmen kıyımı sorunu gerektiği önemde ele alınmamakta, bu konuda da kişisel ilişkiler devrimci ilkelerin önüne geçmektedir. Kıyım olaylarının düzene ilişkin yönü değerlendirilememektedir.

3. Sendikal görev ve hizmetlerde, devrimciliği su götürmez kişi ve çevrelerle İŞBİRLİĞİNDEN KAÇINILMAKTA, hattâ bu kişi ve çevrelerin aleyhinde tutum ve davranışlar yürütmektedir.

4. TÖS, devrimci eylemlerin «EKONOMİK SAVAŞ ARACI» niteliğine bir türlü kavuşturulamamıştır. Ödentilerin toplanması, korunması ve kullanılması konusunda bile yakınlıklar sürüp gitmektedir. Devrimci eylemin önemli bir dayanağı olarak kurulan TÖYKO'yu bu görevini yapabilecek güçte bir destek kuruluş niteliğine kavuşturma çabası gösterilememektedir.

5. TÖS tüzüğü, programı ve yönetmeliklerinde yazılı görevler kağıt üstünde kalmaktadır. Şubelerde dernekçilik, hattâ lokal işletmeciliği alışkanlıkları arasında sendikal uygulamalar kaynayıp gitmektedir. Raslantılara bağlı toplantılarda eğitici seminerler yerine, yakınlık söylevleri ile yetinilmektedir. İnceleme, araştırma, yayın çalışmaları yapılmamaktadır.

ları yapılmamaktadır. Kullandığı kağıt ağırlığına üye ödentisi yiyen TÖS GAZETESİ, devrimci bir örgüte yaraşan bir yayın organı olamamıştır. Devrimci Eğitim Şurası'nın kararları uygulanmamaktadır.

6. İşler, devlet dairelerinde olduğu gibi, iş sahibi doğrudan doğruya yada özel aracılıkla kovuşturmadan yürümektedir.

7. İlk, orta, teknik ve yüksek eğitim «altı organlarının» kurulamayışı da, her eğitim basamağındaki öğretmenlerin sorunlarının ayrı olduğu gerekçesiyle TÖS'ün «TEK SENDİKA» görüşüne karşı çıkan çevrelerin yararına olmaktadır.

8. TÖDMF yönetimi TÖS'e devredilmiştir ama ileride yenisinden ayrılmasını önleyecek tedbirler alınmamaktadır. TÖDMF'nin TÖS'e dönüşümünü sağlayacak hazırlıklar yapılmamaktadır.

9. TÖS, öğretmen sorunlarının halkoyuna maledilmesi ve çözümlemesinde önemli rolü olan basından, devrimci kuruluş ve çevrelerden kopmuş, onların değerli desteğinden yoksun bırakılmıştır. Bu yüzden öğretmenlerle ilgili olay ve sorunlar bugün daha da çoğaldığı halde yankıları ve tepkileri azalmaktadır.

10. Yurt yüzeyinde olagelen devrimci oluşumlarla hiç ilgilenmemektedir. Elmalı, Atalan, Göllüce köylülerinin, Keban, Lastik — İs, Tekstil işçilerinin, İstanbul ve Ankara üniversite öğrencilerinin, Bafa balıkçıları'nın sorunlarına karşı Türkiye öğretmenlerinde yanan ilgi değerlendirilmemektedir. Faşist kopyeçiler karşısında da aynı

duyarsızlık gösterilmektedir. vb.

Bugün varlık içinde yokluk bunalımı geçiren TÖS'ü yukarıdan beri sıralayageldiğimiz bu durumundan kurtarıp görevini tam anlamıyla yapabilecek güçte kavuşturmak nasıl mümkün olacaktı?

Söyle: Devrim için bir araç olan TÖS'ün amacını, niteliğini, yolunu — yöntemini açık seçik saptayıp bu görüşler çerçevesinde

de birleşecek devrimcileri kadrolaştırmakla...

Bildiride daha sonra TÖS'ün amaçları ve niteliği açıklanmakta, «partiler ve devrimci kuruluşlarla ilişkileri» konusunda şöyle denilmektedir:

«TÖS şimdiki yasal koşullarda siyasal partilerle elbet organik bağlar kuramaz. Fakat belirli çevrelerin maksatlı suçlamalarından korkarak yada bir takım yersiz kuruntularla dev-

rimci eylemlerinden geri kalmaz. Siyasal partiler, ülke yönetimini ele geçirmek amacıyla kurulduklarından, gösterdikleri çabaların çerçevesi ülkedeki bütün kişileri ve kuruluşları içine alır. Bu nedenle TÖS'ün de bir takım eylemleri kimi partilerin paralelinde, kimilerinin de karşısında olabilir.»

Son bölümde emperyalizmin kirli oyunları teğhir edildikten sonra, barış gönüllülerinden sedit tozlarına ve okul programlarına kadar milli eğitimimizin «gayrimillî eğitim» haline düşürüldüğü ifade edilerek bildiriyi şu şekilde son verilmektedir:

«Ülkemizden ve milli eğitimimizden bu Amerikan ahtapotunun kolları sökülüp atılmadıkça ve de onun işbirlikçilerine karşı verilmekte olan demokratik ve devrimci savaş kazanmadıkça, Türkiye öğretmenlerinin hiçbir sorunu kökten çözümlenemeyecektir.

Yaşasın Türkiye halkının ve Türkiye öğretmenlerinin devrimci savaşı...

Yaşasın tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye...»

Bildiride yer alan imzalar

Abbas Büyükcavcı, Abdullah Akın, Adnan Yurdoğlu, Ahmet Atıcı, Ahmet Taner Kışlalı, A. Kaya Turan, Ali Bozkurt, Ali Çiçekli, Ali Doğan, Ali Kaymak, Ali Rıza Kayaalp, Arif Şahin, Asım Hışıl, Avni Aksoy, Avni Bayrak, Avni Aytan, Aydın Aydemir, Azmi Özdoğan, Bekir Semerci, Cahit Albican, Cemil Çakır, Çetin Özek, Doğan Erdoğan, Erdi Tokgöz, Erdoğan Güçbilmez, Ergun Yordam, Güler Şahin, Fatma Layık, Fevzi Çimen, Feyzullah Coşkun, Feyzullah Ertuğrul, Harun Yıldırım, Hasan Erdoğan, Ha-

san Arabacı, Hasan Çelikel, Hasan Girit, H. Başrı Aydın, Haşim Kanar, Hidayet Karakuş, Hikmet Güneşer, Hızır Ekşi, Hüseyin Akgün, Hüseyin Çölgeçen, Hüseyin Taban, Hüsnü Yalçın, İbrahim Osmanoglu, İbrahim Türk, İlyas Ay, İsmail Erdemir, Kadir Küçük Atalay, Kemal Çilingiroğlu, Keziban Korkut, Mahmut Makal, Mehmet Demirtaş, Mehmet Ali Büklü, Mehmet Ali Öztürk, Mehmet Karaman, Mehmet Soydaş, Mehmet Sümer, Mehmet Şahin, Muammer Uygur, Mustafa Üste, Musa Uysal, Muzaffer Güner, M. Hakkı Gü-

reşçi, Nazım Bayata, Necdet Korkmaz, Necmettin Albayrak, Nurettin Yöğediz, Hüseyin Yılmaz, Ahmet Güneşer, Nuri Yıldırım, Özer Yıldırım, Osman Çiftçi, Osman Karaca, Rasim Şending, Rıdvan Vural, Sabri Keskin, Sait Bozkurt, Sami Erdoğan Kumkumoğlu, Suzan Acar, Süleyman Üstün, Şemsettin Deveci, Şerafettin Kibç, Şükrü Kemer, Tahsin Tekin, Talat Bozkurt, Tefik Yılmaz, Turan Yılmaz, Turan Yüksel, Türkân Onur, Türkkiye Ataöv, Yılmaz Atilla, Yusuf Korkut.

Gençliğe karşı suçlamalar ve gerçekler

Hüseyin BAŞ

ROMA'DA İTALYAN GENÇLERİNİN YAPTIĞI GÖSTERİ
— Bizim demokrasi havarileri bu manzaraya ne diyor? —

KAPİTALİST ülkelerdeki gençlik hareketlerinin birdenbire algılamadık düzeylere ulaşarak, bir «durum düzeltme» isteginden sıyrılıp ülkenin tüm sorunlarının temelinden çözümüne yönelmesi, batıda olduğu gibi, Türkiye'de de hakim çevreleri tedirgin etmeye başlamıştır.

Hakim çevreler, sağlamca örgütlenme ve yerleşme sancılarını içinde olan sol hareketin içinden doğan, giderek bu harekete yepyeni bir atılım ve dinamizm getiren gençlik hareketlerinin bir süredir tehlikelerini sezilenmiş görünmektedir. Söz konusu çevreler, şimdi, defalarca ipliği pazara çıkmış sefil bir taktiğin uygulanması peşindedirler.

Önce çeşitli provokasyonların yardımıyla korku verici imajlar yaratılacak, sonra da bu tepeden tırnağa dansıklı tuhaf, hemiz belli bir bilinç aşamasına gelmemiş halk kitlelerinin gözünü korkutmak üzere, basın, radyosu ve akla gelen bütün beyin yıkama araçlarının seferber edilmesiyle, gençliğin ve gençlik hareketlerinin üzerine temellendiği «sosyalist düşünce ve eylemin» gözden düşürülmesi amacıyla tezgahlanacaktır. Sefil taktiğin bir öbür varyan-

tı da, gençlik hareketlerini amacından saptırma, giderek bölüp yozlaştırma çabalarıdır. Boykotu da, elkoymayı da «ne idüğü bilinene» anarşist ve serüvenci bir azınlığın yaptığı, üniversite öğrencilerine ezici çoğunluğunun ise bu serüvenci tutumla ilgili bulunmadığı uydurmacasından, gençlerin üniversite reformunu bir yana bırakıp - düzen değişikliği, demokratik halk üniversitesi gibi «garip» isteklerde bulundukları suçlamasına uzanıyor bu yozlaştırma çabaları...

Suçlamaların en şiddetlisi ise, gençlik hareketlerinin dünyadaki gençlik hareketleriyle organik bağı bulunduğunu ve bir merkezden yönetildiği iddiasıdır.

Bu iddia, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan «Batı Avrupa ülkelerinde ve Amerika'da cereyan etmekte olan son öğrenci hareketleri hakkında not» başlığı altındaki raporla da belgelenmek istenmiştir.

Yüksek tirajlı bir İstanbul gazetesinin verdiği habere göre, bakanlığın Batı Dairesi Genel Müdürlüğü'nce onbeş batı ülkesindeki büyükelçiliklerinden bilgi istenilmiş, bu bilgiler sınıflandırılmış, sonuçlara

varılmıştır. Gazete haberinde şöyle devilmektedir.

Dikkatle seçilen, ancak bazı belirli devlet adamlarına ve üst çatı makamlara ulaştırılan bu rapor, çeşitli yönlerden çok ilginç satırları kapsamaktadır. Raporun giriş kısmında, «Hareketler arasında mevcut paralellik muvacehesinde, kanunun memleketimizi de yakından alakadar ettiğinin düşünüldüğü» belirtilmekte, müsterek noktaların mümkün mertebe ortaya çıkartılmasında fayda mülaha za olunduğu açıklanmaktadır. Hatta raporun bir yerinde, «İç ve dış politikaların yol açtığı müferit gösteriler dışında, öğrenci hareketlerinin zaman ve oluş şekilleri bakımından yekdiğerine benzedikleri» kaydedilmektedir.

Rapor, «Dünyanın bir çok ülkesinde uzun zamandır kendisini hissettiren ve Federal Almanya ve Fransa'da cereyan eden 1968 Mayıs ayı olayları ile patlama şeklinde ortaya çıkan öğrenci huzursuzluğunun, aradan geçen bir seneye rağmen şiddetinden bir şey kaybetmediği ve aktüalitesini bütün önemleyle devam ettirdiği bir vakadır» cümlesiyle başlamaktadır.

Hemen arkadan, öğrenci kaynaşmasının solcular tarafından

hareketlendirildiği, üç önemli ülkede bu hareketlerin dışarıdan tahriklerle meydana geldiği anlatılmaktadır.

Daha sonra çeşitli ülkelerdeki öğrenci hareketleri tek tek ele alınmakta, örneğin Fransa'daki öğrenci hareketleri üzerine şöyle denilmektedir:

«Bu ülkede önce eğitimde ıslahat talepleriyle ortaya çıkan üniversite içi hareketlerin, gitgide işçileri ve siyasi partileri de içine almak suretiyle rejim tehdit eder bir mahiyete büründüğü malumdur.»

Gazetenin belirttiğine göre, rapor, bir hariciyecinin kendine has diplomatik dil ile ustaca yazılmıştır. Maksat, diğer ülkelerdeki öğrenci hareketlerinin nedenlerini vermek gibi görünmektedir. Fakat tümü ile dikkatle incelendiğinde, raporun bir ölçüde ve açıkça «kızım sana söylüyorum, gelalın sen anlasın» anlamını taşımadığını söylemek mümkün değildir. Esasen raporda yer yer «memleketimizi de yakından ilgilendiren bir konu» teriminin geçmesi, diplomatça bir yazışın politikacı önüne serilidir.

Dışişleri Bakanlığının bu raporu açıklandıktan bir kaç gün sonra, yine gazetelerde, Türkiye'deki öğrenci hareketleriyle

ilgili olarak milli emniyetin hazırladığı bir rapordan söz edilmiş, bunu da CHP'nin devrimci gerçek hareketlerini «bozguncu ve yıkıcı» olmakla nitelleyen bildirisi izlemiştir.

Nihayet geçen çarşamba günü İçişleri Bakanı Faruk Sükan, Millet Meclisi kürsüsünde, Türkiye'deki üniversite hareketlerinin bir çok dış ülkede olduğu gibi, belirli merkezlerden yönetildiğini iddia etmiştir. Bu konuşma yapılırken AP sıralarından sık sık «Allah belasını versin, Allah kahretsin» ve «Vay alçaklar vayyyy» sesleri yükselmiştir.

Gençlik hareketlerinin ilk patlak verdiği sıralarda en utangaç reform isteklerine görülmemiş bir şiddetle karşı duranların, bugün «reformcu» kesilerek gençlerin «hak almak savaşları» karşısında çılgına dönmelerinin nedeni son derece açıktır. Hakim çevreler, Türkiye'nin tarihinde ilk kez, tehlikenin canavarlara yöneldiğini, gençlerin ve sol hareketlerin tümünün artık soyut bir reformculuğun aldatıcı duvarını aşarak, istemekle kalmayıp, istediklerini yapmalarının yolunu yöntemini bulduklarını ve bu yöntemi her gün daha mükemmel, her gün daha sağlam bir biçimde kullanmaya başladıklarını farketmişlerdir.

İşbirlikçi ve komprador burjuvazi çevrelerinin, polislerin üniversiteye saldıracak derecede tedirgin olmaları, Türkiye'deki gençlik hareketlerinin gerçek yerine oturduğunun sağlam kanıtıdır. Gençler, burjuva yönetimi altında «demokratik halk üniversitesi»nin yeşeremeyeceğini, reform vaatlerinin ise uyutmacadan ibaret olduğunu artık iyice anlamışlardır. Şimdi belki çok daha güç, ama o denli de şerefli bir mücadele devri başlamıştır. Gerçeğin savaşır bu...

Reform, büyük sermaye himmetli yönetiminin başları sıkıştıkça sarıldıkları bir uyutma taktiğidir. Fransa'da De Gaulle, önce emekçi kitlelerinin, sonra da emekçi kitleleriyle birlikte gençliğin patlamasından sonra «reformlara» sarılmış, sosyal patlamayı, sözde işçilerin fabrikaların kârına, öğrencilerin de üniversite yönetimine katılmasını sağlayan «reformlarla» örtbas etmek istemiştir. Reform, halk sevgisini üzerine kurulu burjuva dü-

Anti - emperyalist Kıbrıs Stratejisi

KIBRIS sorunu bugüne kadar gerek Türkiye'deki, gerekse Yunanistan'daki işbirlikçi iktidarlar ve onların Kıbrıs'taki müttefikleri tarafından dalma emperyalizmin çıkarları doğrultusunda değerlendirilmiş ve suni bir cemaatler çatışması yaratılarak köklü bir çözüm yolu bulunması engellenmiştir.

Ancak bugün yeni yetişen ve emperyalizmin dünyadaki çıkar oyunlarını gören Kıbrıs gençliği soruna sağlam teğisler koymaya ve Kıbrıs'taki halklara gerçekçi çözümleri göstermeye başlamışlardır. Gençliğin bu devrimci ve anti - emperyalist tutumu, İstanbul Kıbrıs Türk Talebe Cemiyeti'nin geçen hafta yayınladığı bir bildiride açıklanmıştır. Bildiri şöyledir:

«Bugün Kıbrıs emperyalizmin sömürü alanında dışa bağlı bir tüketim toplumu haline getirilmiştir. Egemenliği de hükümları İngiliz üsları tarafından Kıbrıs halkı aleyhine sınırlandırılmıştır.

Bütün sömürge çatışmalarında olduğu gibi, Kıbrıs cemaat çatışmalarında da İngilizler tarafından çıkarları uğruna körüklediği tartışma kabul etmez bir gerçektir.

Kıbrıs'tan emperyalizmi kovulmadıkça, işbirlikçileri baskı unsuru olmaktan devam ettikçe, cemaat çatışmaları da her vesile ile çıkarılacaktır. Çünkü çatışmalar, emperyalizme karşı olması gerekli dikkatleri, cemaat çatışmalarına yönelmekte, halkın anti - emperyalist mücadelesini geciktirmekte ve emperyalizme çıkarlarını sürdürmek ortamı yaratmaktadır.

Bugün iki cemaat filen çatışma halindedir. Bu çatışmalardan kurtulabilmek için ilk adım; halkımıza esas düşmanımızın emperyalizmi olduğunu anlamak, bu yolda bilinçlendirmek ve i- çimizdeki emperyalist güçleri tesiriz hale getirmek için atılmalıdır. Halkı bilinçlendirmek yolunda kendine güvenen insanların rahatlığı içerisinde davranmamız, korkmadan bütün gerçekleri halka anlatmamız, herkese ve her fikre tartışma olanakları sağlamamız gereklidir.

Tüm istek ve çözümlerimiz bütün Kıbrıslıların menfaatlerini kapsamalıdır. Kıbrıs sorunlarını çözümlenmek ortamı, halkın ancak anti - emperyalist bilince ulaşmasından sonra mümkün olacaktır.

Bugün Kıbrıs halkı uzlaşmaz gibi

görünen iki düşman kampa bölünmüştür. Bu bir gerçek olmakla beraber, bazı şartlar dahilinde her iki cemaatin uzlaşması her zaman mümkündür. Bu güne kadarki çözümleri hep bu uzlaşmaz ve empoze fikirler çerçevesinde aranmıştır. Yıllarca her iki cemaat bu fikirler uğrunda şartlandırmıştır. Cemaatlar bütün Kıbrıslıların menfaatlerini yansıtan fikirlerle kapalı tutulmuş ve bu fikirlerin savunucuları da türlü yollardan susturulmuştur.

Gerçekten demokratik bir ortamda halk geleceği hakkında özgürce söz sahibi olacak, ve gerçek menfaatlerinin ne yönde olduğu biline ulaşacaktır. İlk olarak buça zamanı kestiği acıların ana nedeni emperyalizmi kovacak halk arasındaki çatışmaları barış yolları ile çözümlenecek ve kendinden yana halkçı düzenini kuracaktır.

Bugünkü düzeni değiştirip, halkın denetiminde, halka dönük, milli cemaatların birbirini sömürüp tahakkümü altına alamayacağı, gerçekten demokratik, tam bağımsız - askeri üslerden arınmış - ve tarafsızlaştırılmış bir Kıbrıs'ta her iki cemaatin barış içerisinde mutlu olmaları için bir arada yaşamaları mümkün olacaktır.»

TEKNİK ÜNİVERSİTE'LİLERİN OTURMA DİRENİŞİ
— Emperyalizme ve faşizme karşı gençlik —

İSVEÇTE GÖSTERİ
— Vietnam halkı için —

zenlerinde başvurulan taviz gösterileridir. Tıpkı kolonyalizmi verir gördüğü tavizler gibi... Ama sonra da, daha fazlasını alarak, daha fazlasını sömürerek... Yeni kolonyalizm, reforme edilmiş kolonyalizmdir gerçekte...

Bugün Fransa'da De Gaulle'in reformlarından ne kalmıştır erada... Emekçi yığınları, tekele büyük sermaye iktidarının kârlarına katılacakları rüyasından acı bir biçimde uyanmışlar ve Mayıs - Haziran aylarında milyonlarca çıkmışlardır burjuva yönetiminin karşısına... İşçilerin, patronların tath kârlarına katılmalarını öngören reformun aslında eköpeğe atılan kemikten başka bir şey olmadığı anlaşılmıştır.

Üniversitelerde gençliğin yönetime katılmasını öngören reformların da ipiği çoktan pazara çıkmıştır. Tekele büyük sermayenin hizmetindeki yönetiminin hüküm sürdüğü ülkelerde, gençlerin üniversite yö-

netimine katılmaları ne ifade eder? Burjuva sınıfının işbirlikçi ve komprador sınıflarının hizmetine adanmış bir ulusal eğitim politikasının yürürlükte olduğu bir rejimde, üniversitenin yönetimine katılmak soyut bir statü ve hukuki bir durum olmaktan öte bir şey değildir. Fransa'da emekçi yığınları, emekçi yığınlarının kopmaz bir parçası olan gençlik, bugün reformu uyutmacasını aşmış, meselenin canesini hedeflemiştir. Şimdi Fransa'da emekçi yığınları ve gençlik, De Gaulle'in son çırpınışlarına rağmen, De Gaulle sonrası aydınlık Fransa'sının kapısını çalmaktadırlar: Halk Cephesi'nin, Sol'un Fransa'sının, sosyalist Fransa'sının...

Üniversite gençliğinin «reform» soyut duvarını aşarak köklü hedefler amaçlaması ve bu aşamanın gereğini eylemiyle de yerine getirmesi, Türkiye'yi kırk yıl açkun bir süredir «reform» nimetleriyle uyutan CHP'yi tedirgin etmiştir. CHP'nin Ortanın Solu'nda belirlenen «yeni reformcu» kişiliği, NA TO konusunda oynadığı kaypak oyunu bu kez, üniversite gençliğinin alnyazısında da oynamaktan çekinmemiştir. Üniversite gençliğinin tavizsiz, dürüst, Türkiye'nin bütün sorunlarının köklü bir biçimde çözümünü amaçlayan çıkışları, iktidara ortaklığa hazırlanan egraf partisini fazlasıyla düşündürmektedir. Bu tür olaylar yanılmaz birer mihenk taşıdır. Ve son aylarla egraf partisinin, ortanın bilmesi neresi oyununun foyası, kalıplığı bir kez daha ortaya çıkmıştır. Türkiye'nin tarihinde hiçbir kuşak, gençlerin bugün ulaştıkları düzeye erişmemiştir. Çünkü tarihimizdeki hiçbir hareket sosyalist düşünce ve eylemin platformundan hareket etmemiştir. Demokratik halk üniversitesi, sosyalist Türkiye için savaşan gençler, bu büyük sınavı alınlarının a-kıyla vermişlerdir.

Kanlı Yargıç ve Savcılar...

Hitlerin Halk Mahkemelerinden Kiesinger'in Mahkemeleri'ne...

Selma ASHWORTH

ÜNUMUZDEKİ aylar içinde Batı Almanya'da eski Nazilerin uy-kusunu kaçırarak bir kanun yürürlüğe girebilir... Bilindiği gibi 1969 yılının sonunda eski kanuna göre Nazileri yakalamak, hapise ve mahkemeye sevk etmek mümkün olmayacaktır.

Halbuki ortalıkta daha yüzlerce, hat-tâ binlerce azıllı Nazi dolanmakta, Federal Alman hükümetinin en can alıcı merkezlerinde görev almaktadır.

Her ne kadar Dr. Kiesinger, eski Nazi suçularının kanununda bir değişiklik yapılmasına taraftar değilse de, halen Batı Alman Başbakanlığına seçilmiş olan eski adalet Bakanı Dr. Heinemann ile onun yerini almış olan yeni Adalet Bakanı Prof. Ehmske bu kanunda bir an evvel bir değişiklik yapılmasına taraftardır.

Hele Mart ayının 11'inci günü SS Generali Dr. Karl Werner BEST'in Batı Alman polisi tarafından yakalanması, bu konuyu tazelemiştir.

11. Mart'ta tutuklanmasından sonra derhal Batı Berlin'e getirilen Dr. Best hakkında, Batı Berlin savcısı Herr Hans Günter, basına verdiği bir demeçte şöyle demiştir: «Dr. Best Eylül 1939'dan Haziran 1940'a kadar Nazi gizli emniyet servisinde çalışmış, sonra Hitlerin tüm Polonyalı aydınları yok etme planlarını tatbik etmek için Polonyada 11.000 Polonyalı ve yahudi aydının öldürülmesi görevini isteyerek üzerine almıştır. Dr. Best bu 11.000 kişinin ölümünden doğrudan doğruya sorumludur.»

Bu azıllı Nazi, Ruhr bölgesinde Mannheim şehrinde yerleşmiş ve çok yüksek maaşla bir firmanın hukuk müşavirliğini yaparak rahat bir hayat yaşıyordu.

Şimdi İkinci dünya savaşının sonundan bu yana yakalanan en tehlikeli Nazilerden biri olan Dr. Best işlediği cinayetlerin hesabını verecek.

Fakat bu, halen Batı Almanya'da elini kolunu salıya salıya rahatça dolayan ve Mercedes arabalarda, villalarda yaşayıp, Bonn hükümetinin verdiği kokteyl partilerinin baş davetlileri olan kanlı katillerden sadece bir tanesidir...

Bugün Batı Almanya'da binlerce Türk vatandaşı yaşamakta, çalışmaktadır. Çeşitli nedenlerden dolayı bu Türklerin, Batı Alman mahkemelerine düştükleri olağan hallerdendir. Biz, Profesör A. Norden'in verdiği kanlı katil Alman yargıç ve savcılar listesini Türk kanun oyunu sunmayı bu nedenle yerinde buluyoruz:

Yüzlerce sosyal - demokrat, sosyalist, komünist, liberal ve anti - Nazi Alman ve Avrupalının, yahudinin, kadın ve çocukların hapislerde çürütülmesine, ipe çekilmesine sebebiyet veren «Halk Mahkemeleri» yargıç ve savcılar, bugün Federal Alman hükümetine hizmetindedir...

Hitlerin Halk Mahkemelerinin kanlı yargıçlarından Hano - Dietrich ARNDT.

halen KOBLENZ şehrinde yargıdır. Yargıç ARNDT, Halk Mahkemelerinde düz-nelerle Fransız'ı, Çekoslovak'ı ve Alman'ı «Anti - Nazi» oldukları için ipe çekmiştir.

Gene Halk Mahkemelerinin kanlı yargıçlarından Dr. Erich CARMINE, halen NÜRNBERG'de yargıdır.

Halen HANNOVER'de yargıçlık eden Christian DEDE'nin ölümüne yol açtığı suç-suz insanlar için uykuları kaçıyor mu acaba?

46 Avrupalının ölümünden sorumlu Halk Mahkemeleri savcısı Karl FIGGE, şimdi SCHWELM bölge mahkemesi noterlerindendir ve zenginlerin avukatıdır.

«İrkların bozulmasına sebebiyet ver-mes» suçuyla 150 kişiyi Halk mahkemelerinde ölümüne yollayan Johannes FRANKENBERG, halen MÜNSTERSTADT Baş savcısıdır.

22 Alman vatanseverini ölümüne yollamış ve hüküm infaz edilirken de müşahidlik etmiş olan Dr. Wilmar HAGER, bugün USINGEN / TAUNUS'da noterdur ve Avukatlık yapar.

Halk mahkemelerinde pek çok kişinin kanına girmiş olan Dr. Ferdinand HER-RNREITER şimdi AUGSBURG şehrinde yargıdır.

Halk mahkemelerinde 17 kişiyi ölümüne sevkeden Dr. Alfred MÜNICH, şimdi Münih'de yargıdır.

Halk mahkemeleri savcılarında Wolfzang ORZECZNOWSKI, bugün KÖLN şehrinde savcıdır.

1933'de Nazi Partisi'ne üye kaydo-lan SS subaylarından, yargıç Otto RATHMAYER, 10 gün içinde 78 Çekoslo-vak'ı ölümüne mahkûm etmiştir. Batı Alman hükümeti bu kanlı katil'i LANDSHUT şehrine yargıç atanmıştır.

Halk Mahkemelerinin kanlı yargıçla-rından Dr. Hans - Ulrich, Freiherr von RUEPPRECHT, şimdi STUTTGART'da yargıçtır; MAX STEINKE, SINGEN'de yargıçtır; 56 alman ve Avusturyalıyı ölüme yollamış olan Edmund STARK, Ravea-burg'da yargıçtır.

Avrupalı vatanseverleri, Nazi ayduru-ğu olmayı kabul etmedikleri için ölümüne göndermiş Otto WEBER bugün AHRENS-BURG yargıdır.

Bunların dışında 1961 ile 1968 yılları arasında yaş haddini doldurarak emekliye ayrılmış olan savci ve yargıçlar vardır... Hitlerin Halk Mahkemelerinden sonra hep-si, kolaylıkla Federal Alman Adalet Ba-kanlığına hizmet etmişlerdir.

Dünyanın her memleketinden kanlı katil çıkar... Fakat dünyanın hiç bir mem-leketinde Batı Almanya'da olduğu kadar hukuk, felsefe okuması, ismini DOKTOR ve PROFESÖR ünvanlarıyla bezenmiş kanlı katil çıkamaz.

Bu konuda hiç bir ülke Almanya ile asık atanmaz.

KIESINGER

HITLER

Toplumsal sorunlara değişik bir açıdan yaklaşıma çağışarak Az Gelişmiş Ülkeler için yeni bir KALKINMA MODE-Lİ öğrenen ve düşüncelerinizdeki bir çok soruya aydınlık getirecek olan

DEMİRTAŞ CEYHUN'un

önemli incelemesi

“YAĞMA EDİLEN TÜRKİYE”

çikti. Mutlaka okuyunuz.

Demirtaş CEYHUN'un 8 tiki kitapları :

«Haç'ın Emperyalizmi» (İnceleme) Fıatı : 6 T.L.
«Samsaryan Hano» (Hikayeler) Fıatı : 5 T.L.
«Tanrıgillerden Birisi» (Hikayeler) Fıatı : 2.50 T.L.

Ant Der : 595

Kültür değil, skandallar sarayı açıldı!

KÜLTÜR SARAYI'NIN AÇILIŞINDA SANATSEVERLER
— Maksat opera seyretmek değil, mücevher teğhir etmek —

28 Mayıs 1946 günü devrin İstanbul Vali ve Belediye Başkanı Lütfi Kırdar, o zamanki adıyla «Büyüyük Tiyatro» binasının temelini attıktan sonra şöyle diyordu:

«Yedi yıl sonra kutlayacağımız 500. fetih yıldönümüne kadar gerçekleştirmeyi kararlaştırdığımız imar programındaki büyük eserlerden biri olan bu tiyatro binası, o bayramda İstanbul'umuza şeref verecek bir abide olarak yükselmiş bulunacaktır.»

2556 günlük sürede 8 milyon lira harcanarak tamamlanacağı düşünülen yapı, çıkartılan özel kanunlara rağmen 8349 gün Taksim Alanı'nda bir hilkat garibesi olarak durduktan ve 85 milyon lira harcadıktan sonra Süleyman Bey tarafından «esimler öncesinin bir şanlı abidesi» olarak açıldı.

Kültür Sarayı'nın açılışı, bütün kültürsüzlükleri bir araya getirmesi ve gençliğin halktan, halk kültüründen kopuk olan bu başlangıca direnmesinden dolayı kamuoyunu epey meşgul etti.

Fakir fukaranın nafakası-ndan kesilmiş 85 milyon lirayı temellerine gömen Kültür Sarayı'nın açılışında sahnelenen eserler halka hitap etmekten uzaktı. Nasıl olsun ki, gala gecesinin seyircileri arasında fakir fukaradan tek kişi yoktu. Açılış davetiyelerinin dağıtım başbaşa bir skandal olmuştu.

Davetiye dağıtımını üzerine alan Millî Eğitim Bakanı, Vali, Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürü ve İstanbul Valiliği Protokol Müdürü'nden kurulu kadro açılışa sadece devlet ricalını, tanınmış kompradorları, sosyete güllerini davet etmişti. Bir çok sanatçı, düşünür, bu arada Türk tiyatrosu'nu yaratan Muhsin Ertuğrul dahi açılışa çağırılmamışlardı.

Gala gecesinin programı da, bu seçkin (!) kadroya göre te- bit edilmişti. Emperyalizmin Sü-veyş Kanalı'nı açması gerefine yüzyıl önce Mısır'da sahneye konan Aida Operası, bugün aynı emperyalizmin boğaz köp- rüsünü tezgahladığı İstanbul'da yeniden sahneleniyordu. Bunun herhalde bir anlamı olmak ge- rekti...

Gençlik örgütleri, halk kül- türüyle uzaktan yakından ille- kisi olmayan bu açılışa karşı kampanya açmışlardı. İnşaat

Fakültesi Talebe Cemiyeti, ya- yınladığı bildiride, sarayın adı- nın «İşçi ve Köylü Kültür Sa- rayı» olarak değiştirilmesini, a- çılışa sadece işçi ve köylülerin çağırılmasını önermiş, tabii e- gemen sınıfların emrindeki ik- tidar bu öneriyi kulak arkasına atmıştı.

Devrim için Hareket Tiyat- rosı Oyuncuları ise, Kültür Sa- rayı komedisini hicvetmek için açılış günün sabahı «Hidiv Çe- bas Sülü» oyununu, plaktan çaldıkları Aida Operası eşliğin- de oynamaya kalkıştılar. Ne var ki, toplum polisleri, bildi- rimli yapılan bu gösteriyi dahi yarıda keserek altı genç tiyat- roçuyu karakola sürüklediler, Kültür emperyalizmine direnen gençler, 7. Asliye Ceza Mahke- mesi'nde yapılan sorguları so- nunda serbest bırakıldılar.

Kültür Sarayı'nın yöneticiliği meselesi de ayrı bir skandal ol- du. Başbakan Demirel, mason biraderlerden flütist Mükerrrem Berk'in üzerinde duruyordu. A- ma Millî Eğitim Bakanı ve bazı mevât araya girerek, Berk'in, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Or- kestrası Yönetim Kurulu Ba- şkanlığı sırasındaki bazı davra- nışlarını ve fatura meselelerini Süleyman Bey'e hatırlattılar. Bu yüzden Berk'in müdürlüğü gerçekleştirilmedi, Kültür Sarayı- nın müdürlüğü meselesi de as- kıda kaldı.

Bu arada, kültür emperyaliz- mine hizmet etmekle, taklitçil- ikle ün yapmış olan Devlet Ti- yatrosu Müdürü Cüneyd Gök- çer ve Devlet Operası Müdürü Aydın Gün'ün sille tokat bir- birlerine girdikleri söylentileri yayıldı. Kültür Sarayı üzerinde de söz sahibi olmak hırsı yüzün- den çıkan bu kavgaya sonunda Aydın Gün'ün görevinden istifa ettiği duyuldu. Millî Eğitim Ba- kanı İlhami Ertem de, «Aydın Gün» görevinin başındadır. Böy- le bir eserin açılışı sırasında işbaşında bulunması gerekir. Bi-

Muhsin Ertuğrul'un dahi çağırılmadığı açılış töreninde sosyete berberi...

zi yalnız bırakamaz» diyerek zımnen de olsa kavgayı doğru- luyordu.

Açılış gecesine Kültür Sarayı, bir sanat merkezinden çok bir mücevherat ve tuvalet teğhir yeri halindeydi. Muhsin Ertuğ- rul'un çağırılmadığı gecede so- syete berberleri, takmış takış- tırmış, sürmüş sürüstürmüş so- syete kadınları, sanatla ilgileri

halkı kazıklamak sanatında 5- teye gitmeyen kapitalistler, el- lerde kadehler, cumhurbaşkanı ile, başbakan ile, bakanlarla birlikte foto muhabirlerine poz vererek kendilerini teğhir ettiler. Nazmiye Hanım'ın açılış günü giydiği siyah kadife gel yakalı, payetli tuvalet gazete- lerin başlıca konusu oldu. O ge- ce teğhir edilen mücevherlerin

yeniyayınlar

100 SORUDA ATATÜRK'ÜN TEMEL GÖRÜŞLERİ, Fethi Naci, Gerçek Yayınevi — Arkadaşımız Fethi, Naci, Ata- türk'ün bütün söylevlerini, demeçlerini, tamim, telgraf ve beyannamelerini, ayrıca, Atatürk hakkında yazılan ki- tapları inceleyerek hazırladığı bu kitabın amacını şöyle ortaya koymaktadır: «Atatürk'ü olduğu gibi göstermek...» Kitapta millî mücadele ve mazlum milletler, emperyalizm ve bağımsızlık, ekim ihtilali, Sovyetler Birliği ve komünizm, devrimler, Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısı, kapitalizm ve devletçilik, dış politika, barış ve savaş, uy- garlık, ordu ve millî harp sanayii, dil, tarih, basın, sanat, milliyetçilik, islamcihik ve turancılık hakkında Atatürk'ün görüşlerine objektif olarak yer verilmektedir. Kitap, son günlerde yaygınlaşan anti - emperyalist ve sosyalist stra- teji tartışmalarının sağlam bir temele dayandırılması ba- kımından da mutlaka okunması gereken değerli bir ara- tırmadır.

KARA VAGON, Bekir Yıldız, May Yayınları — May Yayın- ları'nın yerli yazarların tanınmasına ve geniş çapta okun- malarına yardımcı olmak amacıyla, kurduğu MAY EDE- BİYAT ÖDÜLÜ'nü hikaye dalında bu yıl genç yazarları- mızdan Bekir Yıldız kazanmıştır. Daha önce «Türkler Al- manyada» adlı romanı ve «Rezo Ağa» isimli hikaye ki- tabıyla edebiyat dünyasına adını duyurmuş olan Bekir Yıl- dız, ödül kazanan bu yeni hikaye kitabı ile sert, katı ve gerçekçi bir yazar olarak hikayeciliğimizde yerini per- çinlemektedir.

TÜRK TOPLUMUNUN TARİHSEL EVRİMİ, Oya Sencer, Habera Yayınevi — Bir süre önce doktora tezi kasıtlı o- larak ve hiçbir bilimsel gerekçe gösterilmeden reddedil- diği için üniversiteden ayrılmak zorunda kalan genç asis- tan Oya Sencer, bu araştırmasında, Türkiye'nin bugünkü toplum ve sınıf yapısını, sınıflararası çelişkileri açıklaya- bilmek üzere, Osmanlı toplumunun tarihsel evrimini, bu

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Basın : 60485/596

Kültür Sarayı'nın kapısında eldiv Çoban Sülüs'ü temsil eden Devrim için Hareket Tiyatrosu oyuncularları toplum polisleri tarafından karakola götürülüyor

değerini bir gazete 5 milyon M-r olarak tahmin ediyordu.

Operanın temsili sırasında uyuklayan seçkin davetliler (!) sanatla ne derece ilgili olduklarını gösteriyorlardı.

Bu açlığa yeni temsiller kovalarken, Kültür Sarayı'nın böyle alelacele açılmasına sebep olan Uluslararası Ticaret Odaları Kongresi'nin hazırlıkları da ilerliyordu. 2-7 Haziran 1969 tarihleri arasında dünyanın çeşitli yerlerinden 2 bin kapitalisti Kültür Sarayı'nda toplayacak olan kongrenin düzenleyicileri, ANT'nin yayını üzerine nedense adanmışlık tedirgin olmuşlardı. Bu arada, kongreye başkanlık edecek Mr. Watson'ın başında bulunduğu IEM Şirketi'nin İstanbul'daki merkezinin büyük aşk rumuzlarını indirdiği görüldü. Bu, kapitalistlerin suçluların telaşı içinde bulunduklarını gösteriyordu.

000 - PERA !

T. AĞAOĞLU

VE beldenin bütün muhteremleri, resmî kıyafetlerini kuşanmış olarak, yanlarında refikalarıyla, operaya arzı endam eylediler. Önce Belediye Başkanı ve daire müdürleri geldi. Sonra Eğitim Müdürüyle sayın öğretmen eşi geldiler. Sonra Belediye İ-haleler Müdürü, Posta Telgraf Müdürü, Hastaş İdare Meclisi Reisi, Akbank sahip ve genel müdürleri, Yapı ve Kredi Bankası sahip ve yöneticileri, Nâzım Plan Müdürü beyefendi, Baro Başkanı, Arçelik, İş Bankası geldi. Hocapaşa ve Galata Vergi Daireleri Müdürleri, Ziraat Odaları Başkanı, Keban

Baraj İnşaat Şirketi İstanbul Mümnessili, Millî Piyango ve Spor - Toto Umum Müdürü geldiler. Sonra Hilton geldi. Galatasaray ve Fenerbahçe kulüpleri başkanları, Eczacıbaşı, ÇBS, İlaç Sanayii, Yeşilçam, ve Diyanet İşleri Müdürü (tebdil) geldi. Hapishaneler Umum Müdürü, Osmanlı Bankası İdare Meclisi Reisi, Belediye Zabıtası, Saraylar Umum Müdürü, Ordu Yardımlaşma, İstanbul Başsavcısı, AİD temsilcisi, Konservatuar ve Güzel Sanatlar Akademisi öğretim üyelerinin kısmı küllisi, Ticaret Odaları Birliği Başkanı, Kambyo Müdürü, Mason Locaları Üstadı Azamî, ve yabancı konsolosluklar erkânı geldiler. Sonra Çukobirlik, Fliskobirlik, Tarış hissedarları, Sanayi Odaları Birliği Genel Sekreteri, British Council, Casa D'Italia, Nadir Nadi bey üstadımız, LCC, Boraks Ltd., Lloyd George'un ruhu, Yahudi, Ermen, Rum cemaatleri başkanları, İstanbul'a Köprü Yapıturma Derneği üyeleri, AP Ajansı, Koç Vakfı Mütevelli Heyeti, Konsorsiyum, Amerikan - Türk Bankası Müdürü, Son Havadis Gazetesi başyazarı, Amerikan Elçiliği Müsteşarı ve Nixon'un özel müşaviri Mister Whodoneit Whodoneit, Üniversite rektör ve dekanları, Koç Holding, Falih Rıfkı, Metin Tokker, Ereğli Demir - Çelik ortakları temsilcileri, Buria Biderler, Transtürk, Robert Kolej Müdürü, Terzi İzzet, Hürriyet Gazetesi, Mobil - İstanbul, Verdi Ltd. sahipleri, Coca Cola ve bilmem ne yabancı gazozcular, Goodyear, Şahir Erman ve Killing geldiler. Sonra özel yüksek okullar sahip ve öğretim üyeleri, Hasta Hayvanları ve Yoksul Çocukları Koruma Derneği üyeleri aklı pullu, mini etekli hatunlar, TİP hariç bütün siyasî partiler İstanbul İl Başkanları ve Ali Sohtorik bakanlar, sayın Başbakan ve refikaları sayın Nazımın, ve sayın Cumhurbaşkanıyla sayın refikaları tesrif ettiler. En sonra Vali ve Polis Müdürü geldiler. Hepsi ellerini kollarını sallıya sallıya salona girip protokolda yerlerini aldılar. Atatürk için bir dakika saygı duruşundan sonra oyun başladı.

devrim içinde sosyal ve sınıfsal yapının kazandığı biçimleri ortaya koymayı denemektedir. Tarihsel maddeci metodla hazırlanan bu araştırmanın da, anti - emperyalist ve sosyalist strateji tartışmalarına büyük katkıda bulunacağı şüphesizdir.

CIA, VIETNAM'DA PASİFİKASYON VE DÜNYA İŞÇİ HAREKETLERİ, D. Welsh ve G. Morris, Sol Yayınlar — Kitabın birinci bölümünde, Ramparts Dergisi adına David Welsh'in Vietnam'da ünlü «pasifikasyon» programı üzerine yaptığı incelemelerin sonuçları yer almaktadır, bunun barıştırma yada yatıştırma değil, sindirme ve yıldırma amacı güden bir hareket olduğu ortaya konulmaktadır. Kitabın ikinci bölümünde ise, G. Morris, CIA'nın Amerikan işçi hareketine, giderek dünya işçi hareketine ve sendikalara sızararak devrimci hareketleri nasıl baltaladığını ve soğuk harbi nasıl kışkırttığını belgelere dayanarak açıklamaktadır.

İSPANYA İÇSAVAŞI, Jose Sandoval, Manuel Azcarate, Köprü Yayınları — Bundan 33 yıl önce İspanya'da faşistlerle sosyalist ve ilerici güçler arasında başlayan, İspanyol topraklarını 986 gün süre ile bir cehenneme çeviren İspanya İçsavaşı hakkında Türkiye'de pek az şey bilinmektedir. Mehmet Harmancı'nın türkçeleştirdiği bu kitapta içsavaşın hazırlayan ortam, savaşı kuvvetlerin durumları, dış müdahaleler ve yardımlar, savaşın safahatı ve sonucu anlatılmaktadır. Faşistlerin demokratik düzene saldırılarının arttığı şu dönemde illele okunması gereken bir eserdir.

FİETİNA, İlya Ehrenburg, Sosyal Yayınlar — Aydın Emec'in türkçeleştirdiği bu dev eser, iki cilt halinde yayınlanmıştır. Ehrenburg'un dünya çapında ün yapan ve kendisine Stalin Ödülü'nü kazandıran bu eserinde, İkinci Dünya Savaşı sırasında Fransa ve Rusya'da geçen olaylar yer almaktadır. Romanda yalnız Rus insanının değil, aynı zamanda, Alman ve Fransız insanının da tutumunun gözler önüne serilmiş olması, esere evrensel bir değer kazandırmaktadır.

ANT YAYINLARI

MİLLÎ KURTULUŞ CEPHESİ
Douglas Bravo, 5 Lira

DÜZENİN YABANCILAŞMASI
İdris Küçükömer, 7.5 Lira

İNCE MEMED 1. Cilt
Yaşar Kemal, 15 Lira

ANARŞİZM
Duolos -Cohn Bendit, 7,5 Lira

ROMAN GİBİ
Sabiha Sertel, 15 Lira

SİYAH İKTİDAR
Stokely Carmichael, 7.5 Lira

YAŞANTIM
Yevtugenko, 5 Lira

NAZİM HİKMET'İN POLEMİKLERİ
Kemal Sülker, 7.5 Lira

SABAHATTİN ALİ DOSYASI
Kemal Sülker, 7.5 Lira

GERİLLA NEDİR
Alberto Bayo, 5 Lira

SAVAŞ ANILARI 2. Baskı
Che Guevara, 10 Lira

ÜÇ ANADOLU EPSANESİ
Yaşar Kemal, 10 Lira

ORTADİREK
Yaşar Kemal, 15 Lira

YER DEMİR GÖK BAKIR
Yaşar Kemal, 15 Lira

ÖLMEZ OTU
Yaşar Kemal, 15 Lira

MARKSİZMİN TEMEL KİTABI, Toplatıldı
Emile Burns, 5 Lira

GERİLLA GÜNLÜĞÜ, Toplatıldı
Che Guevara, 10 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI
P.K.701 - İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE - DA
Ankara Dağıtım: Aydın Kitabevi
Ege Dağıtım: DATİC

Kıbrıs'lılara ihamet eden bir dalkavuk gazetesi!

Selma ASHWORTH
— Londra'dan yazıyor —

LONDRA'da «VATAN» adında Türkçe bir gazete çıkar... Gazeteyi çıkaran Kıbrıslı Türklerdir... Değil yalnız Kıbrıslı Türklerin fakat İngiltere'deki tüm Türklerin gazetesi oldukları iddiasındadırlar.

Şimdi biz «tüm Türklerin gazetesi» «VATAN» okuyucularımıza tanıtmaya çalışacağız:

Bu gazetenin 14. Mart 1969 sayısında «Düşünceler» sütununda Türk - Amerikan ilişkilerinde öyle bir açıdan bakılıyor ki, ağzımız bir karış açık kalır... Türkiyedeki Amerikan antipatisinin başlangıç noktası Johnson yönetiminin KIBRIS krizleri sırasında gösterdiği basiretsizlikmiş... Türkiyedeki Amerika'ya karşı gücengünlüğün nedeni Marksist görüşü bir İki Parti'nin varlığına bağlanmamış... «Türkiye ötekî NATO ülkeleri arasında sosyalist düşüncelerin en az gelişmiş bulunduğu bir ülkedir. Belki Türkiye'de Marksizmi okuyup anlayan üç beş kişi vardır ama bunlar o kadar etkisiz ve etkisizler ki... «Gene bu nedenden memleketimizde ki Amerikan dışmanlığı «ideolojik» değil «psikolojik»... «Niçin psikolojik? Çünkü Türkler NATO örgütüne girdikten ve Amerikanın yanı sıra Kore savaşına katıldıktan sonra kendilerine özgü içtenlikleriyle Yankiler artık KAN KARDEŞİ saymaya başlamışlardır.» Böyle bir «ruh İkinci Dünya Savaşı'ndan beri Kibris olayları patlak vermiş ve biz Amerikan düşmanı kesilmişiz... Yoksa vatanın yıllar yılı A-

Güçbirliği!

Hastay'ın İlanı :

Halk Sektörü HASTAY'ın yurt dışındaki döviz kampanyasına TÜRKİSAN da katıldı. Yurt dışında hisse senedi dağıtımını başlatmıştır. TÜRKİSAN'ın Hastay'la güçbirliğinden sonra HASTAY ortaklık işlemleri Commerz Bank tarafından yürütülecektir.

ULUS
(4 Nisan 1969)

Türksan'ın İlanı :

Son günlerde gazetelerde yayınlanan ilanlarda zikredildiği gibi şirketimizin HASTAY'la veya diğer bir kuruluşla hiçbir ilişkisi bulunmadığını ve müstaklî hüviyetini daima muhafaza edeceğini sayın ortaklarımıza ve faaliyetimizi yakından izleyen kamuoyuna duyurmayı vazife biliriz.

MİLLİYET
(10 Nisan 1969)

Ve Müsterek İlan

Yurt dışında çalışanlara döviz karşılığı hisse dağıtımına elele yürüten HASTAY ve TÜRKİSAN birlikte duyururlar: 1.000 D. M. ile ortak olabilirsiniz. İstevenler diledikleri kadar hisse alabilirler.

AKSAM
(17 Nisan 1969)

Amerikan emperyalizmi tarafından sömürülmesi katıyen Amerika'ya düşmanlık beslememize yol açamazmış... Amerikan işleri, Amerikan misyonları... C.I.A.'nin parmağı ile Türk Devrimcilerinin beline bükülmesi... Kore savaşında pisi pisine, Amerikan emperyalizmine yaranma için verdiğimiz şehitler... «Düşünceler» sütununda kalem oynatan Bay Osman Türkay'a göre bunlar hiç bir şey... Biz böyle havadan sudan geysler için kan kardeşimize kıyamazmışız... VAY, ANAM VAY...

Sizi bilmiyoruz ama, bay Osman Türkay, BİZ TÜRK VATANSEVERLERİ, AMERİKAYI HIÇ BİR ZAMAN, KAN KARDEŞİMİZ diye kabul etmedik. Amerika, bizler için daima vatanımıza sömüren, Türk ulusunun gerçekten her adımlar atmasını engelleyen, doları ile, savaş araçlarıyla, baktan adelleriyle bizi soysuzlaştırmaya çalışan peşpaye bir sömürücü olmuştur. Ve vatandan defolup gidinceye dek, dünyadaki başka ulusları sömürmeye son verinceye dek, Amerika bizim gözümüzde bir çakaldan farkızsızdır...

İngiltere'deki bütün Türklerin gazetesi iddiasında olanlar hergeyden önce Türkiye'de, Devrimci çevrelerde neler olup bittiğini izlemelidirler...

Amerikanın KIBRIS olayları sırasında ettiği kabbelik, şimdiye kadar ettiği kabbeliklere bir tane daha katmıştır. Amerika'dan biz başka şey beklemiyor-

duk... ve BEKLEMİYORUZ! Evet Amerikadan DEFOLUP GİTMESİNDEN gayri bir şey beklemiyoruz. Kıbrıslı TÜRK vatandaşın, bunu bir TÜRK olarak iyice beyninize yerleştirin.

Londrada çıkan ve İngiltere'de ki «tüm Türklerin gazetesi» «VATAN»ta İstanbul'daki 6'cı filo olaylarını nasıl eleştirdiğine bir göz atalım.

6'cı filo olayları, anavatanı yürekten sarsan bu olaylar için VATAN gazetesinin söyleyecek tek sözü yoktur. Demirel efendilerini, Londra Büyük Elçiliğini, zenginleri kızdırmadan, bu olayları nasıl anlatılır? Gayet basit... «Associated Press» gözüyle İstanbul olaylarını anlatırsanız... (23 Şubat sayısı). Vatan gazetesini çıkaranların kalemi ele alıp, kendilerinin bu konuda ne düşündüklerini yazmaları gerektirdi. Ama milyonlar dalkavukluğu edenlerin, El-

ELMASLAR KONUŞTU!!

Resmin baştarafı 8inci sayfada

OPERA - KOMİK

(Son - 13.4.1969)

çilik protokol listesinde kokteyli partilere davet edilmek için yitirilenlerin 6'cı Filo olayları hakkında edecek lafları mı olmuştur...

14. Mart sayısında gene 6'cı Filo olayları «Yabancı Basın İstanbul Olaylarını Eleştiriyor» başlığı altında 2'ci sayfada ele alınıyor. Kim bu yabancı basın? «Herald Tribune» gazetesi, «Washington Post», ve «New York Daily News»... Gene VATAN'cılardan 6'cı Filo olayları hakkında tek satır yok.

14. Şubat tarihli VATAN'da «Sabıkalı Komşu Silah Peginde» diye bir haber var. «Vatan Haberler Servisi» (Boru mu?) diyor ki: «NATO dışı Yunanistan'a giren silahlarla donatılmaya başlayan Yunan ordusu...» Tabii, görüldüğü gibi VATAN'cılardan en büyük çıkması da bu. Demirel efendilerinin çanak yalayıcıları, Londra Büyük Elçiliğinin etek öpücükları, NATO'ya karşı bir kelime bile basamazlar, basmazlar. Diğer yandan Kıbrıslı Türk olarak, Kıbrıslı vatandaşlarımızı bazı gerçekleri bildirmek zorundadırlar. Örneğin Yunanistanın silahlanması gibi... Ama hemen

yazılarına «Yunan ordusu NATO dışı Yunanistan'a giren silahlarla donatılıyor...» diye yazılıp yutulmuyacak bir marta-val ile bağlarlar...

Cunta hükümetinin NATO'dan eskisinden çok daha fazla ve en yeni savaş araçları aldığı «Mısır'da ki sağır Sultanın bile» duyduğu bir GERÇEKTİR. Namuslu bir gazete olarak VATAN da bu gerçeği okuyucularına sunmak yükümlülüğünü omuzlarına almalıdır. Aksi halde, «Yunanistan NATO dışı silahlarla donanıyor» haberi ile insan rezil-i rüsva olur.

NATO hakkında Batı'da yayınlanan kitapları ve yazıları okuyun. Nato Bakanlarının demeçlerini yakından izleyin... Bunların hepsinden, Yunanistanın nasıl NATO kanalıyla silahlandığını öğreneceksiniz. Ve namuslu gazeteci olarak bunu okuyucularınıza bildirmelisiniz. Yok, okuyucularınızı, kara cahil enayi yerine koyuyorsanız, o ayrı iş. Fakat Tüm Türk Okuyucusuna bu martavalları YUTTURAMAZSINIZ. Ve bizim de Devrimci, Türk vatanseverleri olarak Kıbrıslı vatandaşlarımızı uyarmamız gerekmektedir.

Kıskançlık!

İnönü'nün muhalefet gazetelerinde nakdedilen sözlerine bakırsa, CHP'yi kıskanıyormuşuz, Amerika daha çok Halk Partili davet ediyormuş. AP'yi terk edip CHP'ye yaklaşıyormuş.

Bunlar çocukça kıskançlık duygularından fazla bir şey anlatmıyor! Dış münaasebetlerimizi yaşı geçkin kadınların dedikodu ötesinde değerlendiremeyiz. Bu düşünceleri ciddi bir devlet adamının siyasi uslubundan ayırarsanız, bundan başka ne anlarsınız? Acaba Başkan Nixon'dan, Johnson'un tam tersine bir ilanı aşk mektubu mu almış?

ORHAN SEYFİ ORHON
(S. Havadis - 13.4.1969)

Cıvıtma'ya karşı tedbir!

Üniversiteler anarşi içindedir. Dava solun ülkede anarşi havasını devam ettirmesidir. Bu böyle gidemez.

İlk tedbir bir yıldan fazla bir sınıfta kalmaları askere almaktır. Yabancı yüksek okullar öğrencilerin bir yıldan fazla bir sınıfta kalmasına göz yummamaktadırlar.

Öğrenciler cezaevinde... Söz ayağı düşmüştür. Üniversite basında bulunanlar pırlıklığı bırakılmalıdır. Tüzükte sınıfta kalmak müddetini sürece sınırlanmalıdır. İsgaller için polis çağırılmalıdır.

Demokratik Üniversite isterlermiş. İstedikleri marksist üniversitedir. Bunu da asla yapmayacaklar.

Üniversitelere harcanan milyonlar çocuk çocuğun oyuncakı olmaktan çıkarılmalıdır.

FALİH RİFKİ ATAY
(Dünya - 15.4.1969)